

Potkuri

POTKUA ELÄMÄÄN
JA TYÖLLISYYTEEN

Maaliskuu / 2002

Julkaisija:
Kulttuuriyhdistys Keski-Uudenmaan Potkuri ry

Tuplanumero:
Sisällä on Työttömien valtakunnallisen
Yhteistoimintajärjestö - TVY ry:n lehti

KARENSSISANOMAT

Tasavallan presidentin tervehdys
työttömien vuosikokoukselle

Tarvitaanko
pätkätyöläisille
oma ammattiliitto?

Työttömät ovat
toimijoita,
annetaanko siihen
mahdollisuus?

sivulla 2

Onko työn
rikollinen?

sivulla 3

Työllisyys-
kumppanuuden
hyviä toiminta-
tapoja

sivulla 4

Kuntouttavan
työtoiminnan
alkusykäys

sivulla 5

Köyhyys ei ole
poistunut

sivulla 6

Kerava -
maanpäällinen
paratiisi

sivulla 7

Oikeus, Kunnia ja
Loukkaus

sivulla 8

Luonto on
tänä talvena
näyttänyt sekä
röntäiset että
aurinkoiset kasvonsa.
Talven kauneutta Keravalta.

Kuvaaja Alf Gråsten

Tarvitaanko pätkätyöläisille oma ammattiliitto?

Työelämä Suomessa on viime vuosina voimakkaasti muuttunut. Kenelläkään ei ole enää turvalista työpaikkaa, johon nuorena mennään ja sitten vanhana jäädään samasta työpaikasta ja ammatista eläkkeelle.

Lyhyet työsuhteet ovat lisääntyneet. Mikään ammatti eikä työpaikka ei ole enää jatkuvuuden kannalta itsestään selvä. Pätkätyöt ovat varsinkin juuri Suomessa lisääntyneet. Saamieni tietojen mukaan Euroopan maista vain Espanjassa on vähän meitä huonompi tilanne. Epätavallisuudesta työsuhteista on tullut tyypillisiä työsuhteita.

Pätkätyönteko ja työttömyys kulkevat rinta rinnan, suorastaan käsi kädessä, sillä lyhyitten työsuhteiden välit täyttää useinkin työttömyysjakso.

Pätkätyöistä seuraa kiistattua ongelmia. Työn ja palkansaannin

piikkoutuminen lyhyisiin työ- ja työttömyysjaksoihin vie elämästä jatkuvuuden ja turvallisuuden. Se tekee oman elämän raha-asioiden suunnittelun mahdottomaksi. Suuremmat hankinnat, kuten esimerkiksi oman asunon hankkiminen lainoituksen avulla on vaikeata jopa mahdotonta. Normaaliin elämään kuuluvissa asioissa, kuten eläkkeen kertymisessä, työterveydenhoidossa ja loma-asioissa joutuu väliinputoajaksi. Pätkätyöistä seuraa myös järjetön byrokraatialla pompottelu, josta on joskus seurauksena kaikkien tukien uudelleenarviointi ja maksujen viivästyminen jopa kuukausilla. Siitä taas on seurauksena, että joutuu pitkät ajat tulemaan toimeen täysin rahatta tai toimeentuloturvan häätävän varassa. Tämä ei todellakaan kannusta lyhyiden työjaksojen vastaanottamiseen.

Monella pätkätyöntekijällä on eri työjaksoilla eri ammatit ja tehtävät. Nykyiset ammattiliitot ovat rakentuneet pitkien työsuhteiden ja saman teollisuudenalan tai ammattiryhmittymän varaan, kuten esim. metalliteollisuus, ravintola- tai rakennusala. Pätkätyöntekijän työvuosi voi rakentua hyvin monen alan töistä.

Nykyiset ammattiliitot eivät ole ajan tasalla, eivätkä elä tämän muuttuneen tilanteen mukaan. Eri alan töitä tekevä pätkätyöntekijän asiat ja edunvalvonta ei kuulu millekään ammattiliitolle, se ei tunnu kiinnostavan mitään liittoa.

Tosiasiassa on, että nykyiset ammattijärjestöt ovat hyväksyneet jo syrjäytymisuhan alaisille eri-arvoiset ja alempiarvoiset työmarkkinat. Ne ovat hyväksyneet mm. sen, että yhdistelmätyötyöllistetyt arvo on vain yksi kol-

masosa - sen verran kertyy yhdistelmätyötyöstä työssäoloa. Eriarvoisuus ja suoranainen sorto näkyy siinä, että työttömyyskassat perivät toki ahneesti 100 %:sesti kassamaksut mutta hyöty jäsenelle on vain 33 %!

Lainsäätäjien perustelu tälle yhden kolmasosan epäoikeudenmukaisuudelle on, että kyseessä on yhteiskunnan tuki ja se jatkaa mahdollisuutta säilyä ansiosidonnaisen työttömyysturvan piirissä. Selkeä tarkoitus on siis lakia säädettäessä ollut, että pudotetaan osa työttömistä ulos tuen piiristä, (ja saadaan samalla joukko työttömiä yhteiskunnasta syrjäytetyksi!). Onko lainsäätäjiltä unohtunut, että mm. kansanedustajien ja kaikkien virkamiesten palkat ovat sataprosenttisesti yhteiskunnan tukea?

Suomessa on pohjoismaiden heikoin työttömyysturva. Yksi syy

siin on, että muissa pohjoismaissa johonkin työllisyystoimenpiteeseen osallistunut - kuten yhdistelmätyö - pidetään täysiarvoisesti työttömyysturvan piirissä jotta syrjäytymistä ei tapahtuisi. Meillä pyrkimys on päinvastainen!

Osa työttömistä on jo eronnut omasta ammattiliitostaan, koska liitot eivät enää aja näiden jäsentensä etuja. Onko ammattiliitoilla selkärangaa pitää myös työttömiä ja syrjäytymisuhan alaisten jäsentensä puolta vai tarvitaanko tässä tilanteessa todella pätkätyöntekijöiden ammattiliitto, joka toimisi tämän hylätyn joukon edunvalvojana? Ottaako ammattiyhdistysliike myös työttömien jäsentensä aseman ja edunvalvonnan todella asiakseen.

Tässä on aihetta kehittävälle keskustelulle!

AK-a

Työttömät ovat toimijoita, annetaanko siihen mahdollisuus?

Suomessa on yli kaksisataa työttömien yhdistystä. Ne tekevät paikkakunnillaan suuriarvoista ruohonjuuritason sosiaalityötä jota kuntien sosiaalitoimistot eivät tee. Ne ylläpitävät ruokapalveluja, työpaja- ja verstaatoimintaa, kierrätyskeskuksia, kirpputoreja sekä työttömille niin kovin tärkeitä tapaamispaikkoja. Ja missä kaksi tai kolme työtöntä tapaa, siellä keskustelunaiheena on työpaikat ja vihjeet siitä missä niitä on. Kaikki työpaikat kun eivät kulje työvoimatoimiston kautta. Tämä kaikki mukavan yhdessäolon lisäksi. Kotona sohvalla löhöen työpaikkavihjeitä ei saa. Tarvitaan toiminta- ja tapaamispaikkoja.

Työttömien yhdistykset ovat tässä valtakunnassa myös merkit-

täviä työnantajia. Esimerkiksi Järvenpään Työttömät ry maksoi viime vuonna palkkoja 19:lle henkilölle. Joidenkin yhdistysten palkkalistoilla on jopa toistasataa työntekijää. Työttömien yhdistykset tarjoavat myös opiskelijoille välttämättömiä harjoittelupaikkoja. Uutena vaihtoehtona on kuntouttavan työtoiminnan mahdollisuus.

Jotta tämä yhdistysten suuriarvoinen työ syrjäytymisen ehkäisemiseksi voisi jatkua, se tarvitsee tukea. Mahdollinen kunnan antama tuki tulee useinkin moninkertaisena takaisin kunnan kassaan verotuloina jos yhdistys työllistää työttömiä. Lisäksi yhdistysten muu toiminta mm. ruokapalvelut ja EU-ruoan jakelu helpottaa kunnan toimeentulo-

luukan paineita. Eikä kyseessä ole näpertely vaan yhdistystä kohotti parhaimmillaan satojen tuhansien markkojen todelliset elintarvikelahjoitukset tarvitseville.

Työttömien yhdistykset ovat paikkakunnillaan tarpeellisia toimijoita jotka tarvitsevat tukea toimintaansa. Niiden toiminta tukee kunnan sosiaalitoimintaa ja paikkaa olemassa olevia sosiaalitoimien aukkoja. Voisiko joku kuvitella että kunnan sosiaalitoimi toimisi siten, että se hankkisi kaikki työntekijöidensä palkkoihin ja antamaansa tukeen käyttämät rahat sponsorirahoina ja lahjoituksena esim. liike-elämältä ilman kunnan panosta. Näin toimii pakosta moni työttömien yhdistys kun he elävät työttömiä ahdingon keskellä ja kokevat

ja näkevät toimimisen tarpeellisuuden.

Työttömyys ei ole poistunut. Työvoimatoimiston tilastot ovat ehkä vähän kaunistuneet. Se jottuu mm. siitä että tilastoista ovat pudonneet pois syrjäytyneet työttömät jotka eivät enää jaksaa. He hakevat toimeentulonsa sosiaalitoimiston luukulta. Tilastoista puuttuvat myös koulutuksessa ja työttömyyseläkkeellä olevat jotka olisivat töissä jos sitä olisi.

Tässä Potkuri/Karensisanimat lehdessä kerrotaan monta hyvää esimerkkiä siitä, että työttömät ovat toimijoita jos siihen annetaan yhteiskunnan taholta mahdollisuus. Tämä lehti itsessään on esimerkki työttömien toiminnasta.

Tämä järkevää, yhteiskunnalle

tarpeellinen toiminta tarvitsee RAY:n, työvoimatoimiston TE-keskusten ja myös kuntatason tukea. Nyt on käynyt päinvastoin, tukia on pienennetty. Onko taroituksena lisätä syrjäytymiskehitystä?

Monen yhdistyksen mottona on: "Vaikka olisimme työttömiä, emme ole toimeettomia". Työttömät pitävät edelleen tavoitteenaan; oikeata työtä oikealla palkalla. Se tavoite antaa tasa-arvoisen ja ihmisarvoisen näkymän tulevaisuuteen.

Aktiivisuutta ja toimeliaisuutta tulisi ylläpitää työttömyysjaksona siksi kunnes oikea työ oikealla palkalla löytyy. Tätä aktivointityötä työttömien yhdistykset haluavat tehdä. Annetaanko siihen mahdollisuus? AK-a

Potkuri

lehti maaliskuu - 2002 Julkaisija: Kulttuuriyhdistys Keski-Uudenmaan Potkuri ry

Potkuri-lehden verkkoversio internetissä: www.saunalahti.fi/potkuri s-posti: potkuri@saunalahti.fi

Painopaikka: Hbl, Vantaa, 2002

Keravan toimitus:
Keravan Työttömät ry, Tuusulantie 40, 04200 Kerava
www.saunalahti.fi/kerty S-posti: kerty@dlc.fi
Puh. 09 - 274 2189
Päätoimittaja: Alf Gråsten, puh. 040 510 7421
S-posti: stefangros@iobox.com
Toimittaja: Kari Torikka

Järvenpään toimitus:
Järvenpään Työttömät ry
Valtuustonkatu 3, 04400 Järvenpää
www.avenet.fi/jarty S-posti: jarvenpaan.tyottomat@avenet.fi
Puh. 09 - 271 1139, Fax 09-2794 2100
Toimitussihteeri ja taitto: Aimo Kuoppa-aho, puh. 040 519 4419
Ilmoitusmyynti: Harri Pöytäntä

ONKO TYÖTÖN RIKOLLINEN ?

Erkki Laine

Viime vuosikymmenellä alkaneen suurtyöttömyyden aikana valtiovalta ei kyennyt mitenkään auttamaan työpaikkojen säilyttämisessä ja uusien luomisessa. Niinpä tilanne muodostui kiusalliseksi hallitukselle, joten suurena neronleimauksena valtiovalta poisti perustuslaista kohdan, jossa sanottiin työvoiman olevan valtion erityisessä suojeluksessa. Tästä alkoi työttömien keppittäminen ja kurjistaminen, sekä heidän syyllistämisenä. Ns. kannustamiseksi mm. päivärahajoja leikkautettiin ja pantiin verolle, työssä-olosääntöjä muutettiin jne... Työtön piti saada tuntemaan itsensä todella alistetuksi. Tätä linjaa jatkavat henkilökohtaisesti eräät työvoimaviranomaiset mm. palloilemalla työntekijöitä erilaisilla täysin tyhjänpäiväisillä kursseilla.

Valta puuttuu toisen ihmisen elämään tuo mukanaan suuren vastuun. Tätä eivät näytä kaikki työvoimaviranomaiset käsittävän, vaan ovat oman egonsa korostamisessa "simputuksella" saattaneet työttömiä mm. mielen-terveytoimiston asiakkaiksi.

Tällaiset ihmiset ovat totaali-

sesti käsittäneet väärin aseman- sa työvoimaneuvojana.

Sanktiot, joita työttömiä kohtaan sovelletaan, tuntuvat todella ankarilta, koska ne kohdistuvat köyhyysrajan tuntumassa eläviin ihmisiin, joiden ainoa toimeentulon lähde on työttömyyspäiväraha eikä siitä ole vararahoja voinut kartuttaa. Nykyisessä yhteiskunnassa ei ilman rahaa tulla toimeen.

Työttömien valvonta on itseasiassa tiukempaa kuin ehdonalaista vankeusrangaistusta suorittavan rikollisen.

Puhelinhaastattelussa Heimo Tiainen; Helsingin kriminaali- huoltolaitokselta kertoi, että alle 1,5 v ehdonalaista vankeusrangaistuksella ei ole ilmoittautumisvelvollisuutta ja 3 vuoden jälkeen tämä loppuu kokonaan. (esim. tuomio taposta: 8 vuotta vankeutta, josta suoritetaan vankeudessa 4 v:ta, 3 v:ta ehdonalaista ilmoitusvelvollisena ja 1 v. ilman ilmoittautumista). Valvonta-aikanakin kotimaassa matkustaminen on vapaata, kunhan ilmoittautuminen on hoidettu ja ulkomaille voi matkustaa valvojan luvalla rajoituksetta.

Järvenpään työvoimatoimisto työvoimaneuvoja/työnsuunnittelija Pauliina Korhonen kertoi, että pääperiaate on se, että työttömän pitää olla työvoimaviranomaisen käytettävissä. Kotimaassa voi matkustaa muuten vapaasti, mutta yhteystiedot (osoite puhelinnumero) on ilmoitettava toimistoon. Ulkomaille voi matkustaa lomalle 6:n maksupäivän ajaksi vuodessa.

ETA-maihin työtön voi matkustaa työnhakijaksi yhden kerran työttömyysjakson aikana enintään 3 kk:n ajaksi neljän työttömyysviikon jälkeen. Tällöin on ilmoitettava vastaanottajalle 7 päivän kuluessa, jolloin vastaanottajamaa maksaa Suomen päivärahaa vastaavan määrän. *Erityisesti on huomattava, että ennen lähtöä on oltava yhteydessä KELA:aan ja / tai kassaan, joka hoitaa päivärahana maksamisen, - maksutodistuksen saamiseksi. Lisäksi on selvítettävä mm. karenssimääräykset, koska niissä saattaa olla tulkintaeroja.*

Tekniikan kehitys on ajanut lainsäädännön ohi, siksi mat-

kustusrajoituksia pitää voida muuttaa mahdollisuuksia vastaavaksi.

Nykyiset matkustusrajoitukset tuntuvat aikansa eläneiltä. Ensin käydään kurssi, jolla opetetaan, kuinka työtä haetaan netistä ja sitten siitä ei ole käytännön hyötyä, vaikka nettiyhteydet toimivat kaikkialla maailmassa, joten työn hakeminen on mahdollista mistä tahansa. Matkapuhelimet ovat halvempia kustannuksiltaan, kuin lankapuhelimet ja kuulu- vuus on ainakin Euroopan tiheillä verkkoalueilla parempi kuin Pohjoissuomen katvealueilla. Suuresta osasta Eurooppaa pääsee esim. Helsinkiin vähintään yhtä nopeasti kuin Suomen Lapista.

Ulkomailla oleskelu ei välttämättä ole työttömälle "lomaa". Monissa maissa elinkustannukset ovat halvempat, joten toimeentulo voi olla helpompaa ja silti voimme olla aktiivisia työnhakijoita, sekä olla työvoimatoimiston käytössä yhtä hyvin kuin Suomen rajojen sisäpuolella.

On huomattava myös se, että Suomessa on noin 300 000 työttöntä (kun tukityöllistetyt ja kurssilaiset lasketaan luku on paljon suurempi) ja noin 6000 avointa

työpaikkaa. Mikäli jokainen työtön työllistetään vuorollaan 1 vuoden ajaksi, niin kunkin vuoro tulee yhden kerran 50:ssä vuodessa.

Itse olen ollut työttömänä yli kaksi vuotta, eikä työvoimatoimistosta ole tullut ainuttakaan osoitusta työhön.

Mikäli valtiovalta pitää kiinni työttömien matkustusrajoituksista niin perustelut ovat jotain muuta kuin ne; mitä työttömille itselleen on kerrottu.

Erkki Laine
PRO TYÖTTÖMÄT
Järvenpää

JOS EI OLE MITÄÄN TEKEMISTÄ, SE EI TARKOITA, ETTÄ EI VOI TEHDÄ MITÄÄN

Keskisen Uudenmaan kumppanuusyhdistys järjestää keväällä 2002 neljä ohjaavaa koulutusta työttömille Järvenpään, Keravan ja Tuusulan alueella. Koulutusten teemoina ovat nuorten ammatinvalinta, työjärjestössä, kierrätyksen työtehtävät sekä kuntokoulutus. Koulutukset ovat osa Keski-Uudellamaalla toimivaa Kumppanuus+ -hanketta, jossa pyritään asiakkaan sekä alueen työvoimatoimistojen, sosiaalitoimen, kouluttajan sekä Kelan kanssa löytämään yhdessä työpaikka, työharjoittelupaikka tai kartoittamaan mm. kuntoutustarpeita. Rahoituksen hankke saa Euroopan sosiaalirahastolta, alueen kunnilta sekä Uu-

denmaan TE-keskukselta. Kumppanuus+ -hanke järjesti vuoden 2001 aikana kahdeksan työvoimapolitiista ohjaavaa koulutusta, joihin osallistui yhteensä 124 henkilöä.

Kevään kouluttajina toimivat: Sisko Peltoniemi Oy, joka ohjaa nuoria oman tuotannon tuottamisen avulla löytämään itsensä ja vastauksia työhön ja ammatin liittyvissä kysymyksissä.

Helsingin Ura-instituutti, perehdyttää sosiaali- ja terveysjärjestöjen erilaisiin työtehtäviin. Yrityskeskus ry, koulutus liittyy alueelle perustettavaan kiertäyshankkeeseen ja antaa perustiedot kierrätyksestä.

in-LO Synteesi Oy, järjestää koulutuksen erityisesti naisille, jotka kokevat monenlaisia esteitä työllistymiselleen. Koulutus sisältää osallistujien työ- ja toimintakyvyn kartoittamista sekä kuntoutusvaihtoehtojen selvittämistä.

Koulutusten aikana etsitään työllistymismahdollisuuksia ja hanke tuo erityistukea omaan työnhakuun. Lisäksi eri koulutus- teemat voivat toimia syyskeskenä jatko-opintoihin. Koulutuksiin haku tapahtuu työvoimatoimiston kautta.

Lisätietoja antavat Sanna Itäsari GSM 040 - 747 5861 tai Sari Aalto (09) 2719 2845.

Järvenpään työttömien leiri

23.-26.7. Keravanjärvellä Leiriniemessä

Leiri on tarkoitettu ensisijaisesti työttömien perheille. Leirillä on mahdollisuus mukavaan yhdessäoloon ja tekemiseen luonnon keskellä. Siellä on myös omaa ohjelmaa lapsille.

Leirimaksu on 8 euroa aikuisilta. Leirimaksu peritään leirille lähettäessä. Alle 18-vuotiaille leiri on ilmainen.

Ilmoittautuminen kirjallisesti keskiviikkoon 29.5. mennessä Työttömien yhdistyksen, Valtuustontkatu 3 tai Järvenpään seurakunnan diakoniatuomioon, Kirkkotie 1-3 ja Jampan seurakuntakotiin, Pihkakatu 2 (Ostari). Ilmoittautumislomakkeita on saatavana näistä paikoista.

Leirille pääsystä ilmoitetaan kirjeitse.

Järvenpään seurakunta
Järvenpään työttömien yhdistys

Tuotto merkittävä
maksut tulleet

RAUTANET

**JÄRVENPÄÄN
PUU JA RAUTA**

Myllytie 2, 04400 Järvenpää
puh. 280 933, ma-pe 8-17 • la 9-13

Katsaus 1.3.2002
Maija-Leena Uimonen

TYÖLLISYYSKUMPPANUUDEN HYVIÄ TOIMINTATAPOJA

Valtakunnallinen Paikallinen kumppanuus -projekti on toiminut noin vuoden ajan. Projekti on verkottanut paikallisia työllisyyskumppanuusprojekteja keskenään mm. järjestämällä seminaareja sekä välittänyt tietoa työllisyyttä edistävästä hyvästä toimintatavoista sekä kumppanuuden rahoitusmahdollisuuksista. Tarkoituksena on saada kumppanuusprosessit jatkumaan ja vakiintumaan pysyviksi paikallisiksi toimintamuodoiksi.

Kumppanuusyhteisöjä - yhdistyksiä, säätiöitä, projekteja - toimii vajaan sadassa kunnassa eri puolilla maata edelleen noin 50. Lisäksi jotkut työttömien yhdistykset toimivat paikallisella tasolla tiiviissä kumppanuudessa muiden kolmannen sektorin toimijoiden, kuntien sekä työhallinnon kanssa työllisyyden edistämiseksi.

Moniosaavaa ja yksilöllistä palvelua

Kumppanuustoimintatavan merkittävä etu on se, että työttömille voidaan tarjota moniosaavaa yksilöllistä apua.

Kumppanuusyhteisöt tuovat merkittävää lisäarvoa sekä kuntien että työhallinnon tarjoamille työllisyyttä edistäville ja syrjäytymistä ehkäiseville palveluille. Esimerkkejä on monia.

Espoon Diakoniasäätiö toteuttaa Enter-projektia. Sen kohderyhmänä ovat pitkäaikaisesti työttömät, vajaa-kuntoiset ja maahanmuuttajat. Projektin tuote on yksilöllinen työllistämispalvelu, poluttaminen. Projekti tarjoaa työllistettävälle laajaa palvelua: selvittää tukiasunon tarpeen, työllistämisoikeudet sekä velkaneuvonnan ja muiden tukimuotojen tarpeen. Sen jälkeen työttömälle tarjotaan koulutusta, jonka jälkeen on mahdollisuus siirtyä työhön joko atk-, palvelu- tai puutyöpajaan. Merkittäviä yhteistyökumppaneita ovat Espoon kaupungin ja työvoimatoimiston lisäksi Campus Caritas -hyväntekeväisyysyhdistys. Se harjoittaa kierrätystoimintaa. Enter-projektilla ja Caritasella

Kumppanuusyhteisöt mahdollistavat työllistämistä myös hoitamalla työnantaja-velvoitteita.

on puitesopimus, jonka mukaan Campus Caritas vastaa atk-tö-pajan tiloista ja tavaraaliikenteestä. Espoon kaupunki toimittaa kaikki kaupungin toimistovälikkeet projektin atk-pajaan, jossa ne joko uusiokäytetään tai kierrätetään. Sopimuksia on myös korkeakoulujen ja yritysten kanssa. Toiminta on kannattavaa Espoon kaupungille ja työllistetyille heidän yksilöllisten tarpeiden huomioon ottamisen takia.

Kumppanuusyhteisöt mahdollistavat työllistymistä myös hoitamalla yhdistyksiin työllistettyjen työnantajavelvoitteita, kuten palkkahallintoa. Esimerkiksi Porvoon Seudun Työnhakijat ry:n mallissa yhdistyksiltä veloitetaan tietty kiinteä summa jokaisen työllistettävän palkkahallinnon kuluista. Espoossa vastaavaa toimintaa hoitaa Amigos - amicus-projekti. Siellä suunnitellaan toiminnan vakinaistamista. Kumppanuusyhteisöjen palvelut ovat mahdollistaneet sen, että yhä useampi yhdistys on voinut työllistää työttömiä useimmiten yhdistelmätuella. Kolmas sektori onkin ollut aktiivinen yhdistelmätuen käyttäjä.

Työllisyyspolitiikka osa aluekehittämistä

Työllisyys- ja elinkeinopolitiikkaa ei voi erottaa toisistaan.

Vain hyvä paikallinen elinkeinopolitiikka voi luoda hyvää työllisyyttä.

Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy on malli, jossa työllisyyden edistäminen on menestyksellisesti kytketty osaksi elinkeinopolitiikkaa. Kehitysyhtiön osana toimii Työn Vuoksi ry -kumppanuusyhteisö, jossa ovat mukana kuntien lisäksi SAK:n paikalliseräjä, Imatran Työnhakijat ry, Työväen Sivistysliiton Imatran Opintojärjestö ry. Kumppanuusprojekti selvittää Imatran, Ruokolahden ja Rautjärven yritysten kehittämistarpeet ja tukee yrityksiä. Kumppanuusprojektin henkilöstö toimii yritysten asiamiehinä ja etsii niille kumppaneita muista yrityksistä sekä verkottaa yrityksiä mm. työvoima- ja elinkeinokeskukseen, työvoimatoimistoon, kuntiin, oppilaitoksiin, kaupakamariin, Kehitysyhtiöön ja pankkeihin.

Yrityskäynneille asiamiehet ovat löytäneet uusia vakinaisia ja määräaikaisia työpaikkoja sekä harjoittelupaikkoja. Kumppanuusprojekti toteuttaa työllistämisen ja sosiaalisen tuen projektia, jonka toimintoja ovat esimerkiksi yhdistelmätuen välittäminen, uusosuuskuntien perustaminen sekä vierasta syntyperä olevien palvelu-toimiston perustaminen.

Yksi merkittävä kumppanuusprojektin alaprojekti on etätyöprojekti. Etätyöllä saattaa

olla tulevaisuudessa merkittävä rooli erityisesti syrjäisempien alueiden työllistämisen muotona.

Euroopan komissio on korostanut työllisyyspolitiikan linjauksissaan sitä, että paikallinen työllisyyspolitiikka täytyy nivoa laajasti koko aluekehitykseen, mm. asunto-, sosiaali- ja koulutuspolitiikkaan sekä tietoyhteiskuntaan. Lisäksi komissio pitää tärkeänä sitä, että kaikki paikalliset työllistämistoimenpiteet perustuvat paikallisella laajapohjaisella yhteistyöllä laadittuihin työllisyysstrategioihin.

Suomessa paikallisia työllisyysstrategioita on olemassa tai laaditaan parhaillaan runsaassa 70 kunnassa.

Paikallinen kumppanuus -projekti tavoite on vakiinnuttaa kumppanuustoimintatapana pysyväksi käytännöksi. Siksi on tärkeää ponnistella sen hyväksi, että nykyiset kumppanuusprosessit jatkuvat ja uusia syntyy. Hyviksi koettuja toimintatapoja pitää vahvistaa ja niitä levittää. Kumppanuusyhteisöjen moniosaamista ja yksilön tarpeista lähtevää työllistämistä voidaan hyödyntää paikallisella tasolla vain kaikkien kumppanuusosapuolten - kuntien, työhallinnon ja kolmannen sektorin - sitoutumisella.

Hyviksi koettuja toimintatapoja pitää vahvistaa ja levittää.

Työkenteletkö projektissa?
Pohditko mikä on yhteistyön merkitys tulosten levittämisessä?
Miten hyvät tulokset saadaan käytännön toiminnaksi?
Mitä uusi teknologia tarjoaa tiedon välittämiseen?

Työkaluja tehokkaaseen ja onnistuneeseen tulosten levittämiseen

TERVETULOA
KANSAINVÄLISEEN SEMINAARIIN
TORSTAINA 16.5.2002 JÄRVENPÄÄHÄN.

LISÄTIETOJA ANTAVAT
KESKISEN UUDENMAAN
KUMPPANUUSYHDISTYKSESSÄ
ERJA LINDBERG (09) 2719 2853 JA
SANNA ITÄSAARI 040 - 747 5861

RUOHONJUURITASOLTA KOMISSIOON

Keskisen Uudenmaan kumppanuusyhteisö lähtee koordinoimaan kansainvälistä työllisyyteen liittyvää hanketta "Euroopan työllisyysstrategian ja kansallisten työllisyyden suuntaviivojen tunnettavuuden ja soveltamisen edistäminen paikallistasolla". Hankkeessa muodostetaan eurooppalainen avoin kokemusten-vaihtoarena, johon mukanaolijat voivat tuoda hyväksi havaittuja ideoita ja selvittää niitä omaan paikalliseen toimintaansa. Ta-

voitteena on lisätä tietämystä Euroopan työllisyysstrategiasta ja kansallisista työllisyyden suuntaviivoista paikallistasolla.

Hankkeessa olevat kansainväliset yhteistyötahot ovat viidettä Euroopan maasta. Partnerina ovat Blackpool Challenge Partnership ja West Cumbria Council for Voluntary Service Englannista, Inforcoop Italiasta, Maison et de l'Emploi et de la Formation Ranskasta sekä Mirec Belgiasta. Kansainvälinen yhteistyö on ra-

kennettu organisaatioiden kanssa, joilla on erityistä tietämystä ja kokemusta työllisyydestä sen eri tasoilla.

Hanke järjestää seminaareja, asiantuntijavaihtoa ja julkaisee materiaalia työllisyyskysymyksistä. Lisätietoja hankkeesta antavat projektisuunnittelija Sanna Itäsaari 040 - 747 5861 sekä projektipäällikkö Erja Lindberg (09) 2719 2853.

KARENSSISANOMAT

Työttömien valtakunnallisen Yhteistoimintajärjestö - TVY ry

1/2002

Tasavallan Presidentin tervehdys työttömien vuosikokoukselle

Tasavallan presidentin tervehdys

Ihmisten tasa-arvon toteuttaminen on yhteinen tavoitteemme. Viime aikojen uutiset taloustieteilijöiden ennustamista huonommasta talouskehityksestä sekä työttömyyden uudesta noususta ovat kuitenkin edelleen vakava haaste sekä sosiaalisen että alueellisen tasa-arvon kehittämiseksi.

Perustuslakimme hengen mukaisesti tulee jokaiselle kansalaiselle turvata ihmisarvoinen elämä. Valtiovallan toimien lisäksi tarvitaan jatkossakin talouselämän ja etujärjestöjen panosta hyvinvointiyhteiskunnan vahvistamiseksi. Työttömien toimintajärjestöt ovat hyvä esimerkki ihmisten omasta toiminnasta syrjäytymisen torjumiseksi.

Haluan kiittää teitä arvoisat vuosikousohallustajat tähänastisesta toiminnastanne ja kannustaa teitä jaksamaan edelleenkin. Juuri kansalaisten omaat etujärjestöt ovat niitä, joiden puoleen ihmisen on helppo kääntyä ja joiden piiristä löytää usein oman toimintavoimansa.

Tarja Halonen
Tarja Halonen
Tasavallan Presidentti

Päätoimittajan palsta

TYÖTTÖMIEN YHDISTYSTEN RAHOITUS 2002

RAY ja TE-keskukset ovat jakaneet vuodelle 2002 työttömien yhdistyksille toiminta-avustukset. RAY:ltä sai avustusta vain 15 yhdistystä hiukka yli 5 vanhaa suomalaista miljoonaa ja TE-keskusten jakama potti on entinen, vain hiukka yli 20 vanhaa miljoonaa.

RAY:n avustus putosi viime vuodesta noin puoleen ja alamäki on jatkunut jo usean vuoden ajan. Huipussaan yhdistysten RAY:ltä saamat avustukset olivat vuonna 1999 jolloin summa oli yli 20 miljoonaa. Toisin sanoen koko työttömien yhdistysten potti oli silloin yli 40 miljoonaa markkaa, mukaan lukien TE-keskusten avustukset. TVY ry:n hallitus teki kansanedustaja Kari Rajamäen avustuksella eduskunta-aloitteen v. 2001 omatoimisuusavustuksen lisäämisestä 50 miljoonaa markkaan, aloite toimitettiin myös työ- ja sosiaaliministeriölle. Eduskunnassa Rajamäen aloitteen allekirjoitti vain viisi kansanedustajaa. Työmme tärkeys myönnetään kaikissa instansseissa, mutta tahtoa rahoituksen lisäämiseen ei tunnu löytyvän.

TEL-maksujen korotukset uhka isoille yhdistyksille

Niiden työttömien yhdistysten, jotka työllistävät todella paljon - eli yli 50 henkilöä työsuhteessa 1.12 - taloudellinen tilanne edelleen kiristyy. Riippuen työntekijöiden keski-ikästä TEL-maksut nousee. Mikäli työntekijämäärä nousee kahtena perättäisenä vuonna yli 50 henkilöä ja keski-ikä nousee yli 41 ikävuođen TEL-maksut nousevat seuraavan kalenterivuoden alussa 4%. Mittauspäivä on aina 1.12.

Tilanne asettaa yhdistyksen todella hankalaan asemaan. Työntekijöiden jo ennestään pieniä yhdistelmätukipalkkoja joudutaan yhdistyksissä laskemaan saman verran.

TVY ry:n ja jäsenyhteisöjen edustajana Turun Seudun Työttömät ry:n puheenjohtaja ja TVY ry:n puheenjohtaja/allekirjoittanut ovat käyneet keskustelun Eläketurvakeskuksen asiantuntijan kanssa. Neuvoja ja ohjeita saatiin runsaasti siitä miten asian kanssa tulisi edetä.

Kevään aikana työttömien edustajat tapaavat sosiaali- ja terveystieteiden eläkepuolen asiantuntijan yhdessä työministeriön edustajan kanssa. Tavoitteena on tehdä asiasta mahdollisimman nopeasti eduskunnalle "omien" kansanedustajille avulla lakimuutosaloite, jolla yhdistykset vapautetaan TEL-maksun korotuksesta.

TVY ry toivoo saavansa mukaan aloitteen allekirjoittajiksi myös Valtakunnallisen Työpajayhdistyksen ja Raina-säätiön edustajat. Molemmat

järjestöt toimivat voittoa tavoittelemattoman sosiaalisen yhteisöjen kentässä kuten TVY ry:n jäsenyhteisökin. Pitkäaikaisyöttömien työllistämisen esteitä on vaadittava poistettavaksi.

Yhdistelmätuen toinen vuosi

Vuoden alusta tuli voimaan laki yhdistelmätuen toisesta vuodesta. Jo ennen lain voimaan tuloa työttömien järjestökenttä viestitti kansanedustajille, että uusi laki ei palvele kolmannen sektorin järjestöjä. Nyt on ensimmäiset näytöt saatu. Palvelee, mutta miten?

Eräissä yhdistyksissä yhdistelmätuella palkatut henkilöt ovat valmiita jatkamaan työsuhteessa myös toisen vuoden pelkällä työmarkkinatuella. Jokainen meistä haluaa olla hyödyksi yhteiskunnassa ja ihmiset ovat valmiita työhön todella olemattomalla rahalla - jokainen meistä kaipaa elämänsä sisältöä, mielekkyyttä ja tunteita itsensä tarpeiliseksi.

Lainsäätäjät lähtivät lakia säätessään siitä, että palkan täytyy olla sama myös toisena vuonna. Nyt kuitenkin näyttää käyvän toisin, palkan aleneminen on tosiasia. Ihmiset tekevät sen vapaaehtoisesti ja hakevat toimeentuloluukulta loput.

Mitä pitäisi tehdä? Onko tämä systemi oikein? Kysyn vain?

Päätoimittaja/
TVY ry:n puheenjohtaja
Lea Karjalainen

KARENSSISANOMAT 1/2002

Sisältö

Tasavallan Presidentin tervehdys työttömien vuosikokoukselle 1

Työttömien yhdistyksen rahoitus 2002 1

Pitkäjänteisyyttä kolmannen sektorin rahoitukseen 2

RAY:n ja TE-keskuksen rahoitus Lieksan Työttömät ry:n toiminnan turva 2

Liikkeelle vaikka pepulle potkimalla - Ivalossa innoitetaan toimintaan sohvapohjimmaisia 3

EU-elintarvikeapua jaetaan edelleen 3

Omatoimisuusavustus turvaa yhdistysten toimintaa 4

Koivujen kaupunki tervehti sinua 4

Aktiivista ja ansiokasta työtä työttömien hyväksi 5

RAY:n rahoitus työttömien yhdistyksille viime vuosina 5

Lama vain vauhditti sosiaalileikkauksia 6

Euroopan Työttömien kokous 7

Innostu - osallistu - onnistu, Reimari väylä yhteistyöhön 7

Prikaatimatalla Tansaniassa 8

Kouluttamaton ikääntyvä työtön Kainuussa 9

Työttömien toiminta yhteiskunnallisessa muutoksessa 10

Elma-projekti - Pitkäikäistyöttömien eläkemahdollisuuksien selvittäminen Etelä-Savon työvoimatoimistoissa 10

Tervetuloa Mikkeliin 11

Kumppanuusyhteistyötä Venäjän työmarkkinoille 11

TVY ry:n vuosikokousohjelma 11

Alueilla tapahtuu keväällä 2002 12

TVY ry:ssä tapahtuu vuonna 2002 12

JUKKA VIHRIÄLÄ VAATII VALTIOLTA:

PITKÄJÄNTEISYYTTÄ KOLMANNEN SEKTORIN RAHOITUKSEEN

RAY:n puheenjohtaja, kansanedustaja Jukka Vihriälä toivoo pitkäjänteisyyttä valtiolta ja erityisesti valtiovarainministeriöltä, joka on vuosittain pyrkinyt leikkaamaan raha-automaattivarojen ohjautumista sosiaalija terveysalan järjestöille vaikka RAY:n tuotot ovat tasaisesti kasvaneet.

"RAY:n rahoituksen ja järjestöjen toiminnan sosiaalipoliittinen vaikutus

tauvuus kärsii, jos vuodesta toiseen joudutaan arvuuttelemaan minkälaisilla taloudellisilla edellytyksillä tällä kertaa on tultava toimeen", sanoo Vihriälä.

"Olisi kohtuullista, että Raha-automaattiyhdistys ja sen rahoittamat järjestöt tietäisivät, miten niiden käytävissä olevat raha-automaattivarat kehittyvät jatkossa, jotta asiaan osataan varautua vaarantamatta kansalaisjärjestötoimintaa ja järjestöjen palveluja."

Ensi vuoden talousarvioon eduskunta päätti lisätä 20 miljoonaa euroa (120 miljoonaa markkaa) järjestöjen avustuksiin ja korottaa RAY:n

arpajaisveroa 2 prosenttiyksiköllä hallituksen esittämän 5 prosenttiyksikön sijasta.

"Vasta eduskunnan tekemä määrärahalisäys teki mahdolliseksi toteuttaa avustusten jaon niiden periaatteiden mukaisesti, mitä STM:n ja Raha-automaattiyhdistyksen välisessä tulossopimuksessa on sovittu.

Mihinkään "ylimääräiseen" ei rahaa ole liennyt, ei edes kaikkiin sinänsä tarpeellisiin ja perusteltuihin hankkeisiin", toteaa Vihriälä.

Lähde: RAY/Avustustieto 2002

RAY:N JA TE-KESKUKSEN RAHOITUS LIEKSAN TYÖTTÖMÄT RY:N TOIMINNAN TURVA

Raha-automaattiyhdistys rahoittaa jo viidennen vuoden Lieksan Työttömät ry:n toiminnanohjaajan palkkakustannuksia. Tällä vuodelle saimme toiminnanohjaajan palkkaukseen ja hallintokuluihin yhteensä 28 000 euroa, toteaa tyytyväisenä puheenjohtaja Seppo Kiiskinen.

Vuonna 1993 rekisteröityneen Lieksan Työttömät ry:n toiminnanohjaajan lisäksi yhdistyksessä toimii Pohjois-Karjalan TE-keskuksen rahoituksen turvin projektivastaava ja Leader-rahoituksen avulla Kestävän kehityskeskushankkeen esiselvittäjä. TE-keskukselta saimme lisäksi 30 000 markkaa omatoimisuusavustusta, joka käytettiin kolmen ATK-peruskurssin järjestämiseen. Lisäksi yhdistys työllistää yhdistelmätyöllä palkattuja henkilöitä vuosittain 25-30. Yhdistyksen jäsenmäärä vaihtelee vuosittain 100-300 jäsenen + kannattajajäsenen välillä. Toimistotilat (5 huonetta) sijaitsevat Lieksan kaupungintalolla ja ruokala toimii Heluntaiserakunnan tiloissa. Ainoana haittapuolena Kiiskinen mainitsee joka vuosien ruokalatojen etsimisen.

Aluksi toiminta oli täysin vapaaehtoistyötä; erilaisten myyjäisten, virkistysmatkojen yms. tekemistä. Ruokailu tapahtui kaksi kertaa viikossa seurakunnan tiloissa. Suurytöiden ja laman tultua on RAY rahoittanut toiminnanohjaajan palkkauksen, jolloin toiminta voitiin muuttaa selkeämmäksi ja ruokailukin pystyttiin järjestämään joka arkipäivä, muistelee nykyinen puheenjohtaja.

Kotis-projektista Palvelut-projektiksi

Lieksan Työttömät ry:n pyrittävä ja TE-keskuksen rahoittama KOTIS-projekti muuttuu maaliskuun alusta 3-vuotiseksi PALVELUT-projektiksi. Uuden projektin rahoitus tulee myös TE-keskukselta ja se perustuu KOTIS-projektin pohjalle eli tarjoaa siivouspalveluja eläkeläistalouksille. Uuteen projektiin tulee lisäksi työntekijöiden koulutusta sekä metsänpohjan raivaustyötä (risut ja polttopuut), kertoo tuleva projektipäällikkö Seppo Kiiskinen.

Kotis-sana muodostuu sanoista "kotitalouksien siivous". Projektissa on 15 siivousrengasta, joissa asiakaina olevia eläkeläistalouksia yhteensä 232. Projektin työntekijöinä on projektipäällikkö, kaksi toimitus-työntekijää (palkat, laskutus, muut toimitustyöt) sekä yhdistelmätyöllä palkattuja työntekijöitä 15-18 henkilöä vuosittain, jatkaa Kiiskinen.

Yhteistyössä on voimaa

Projektisuunnitelmien tekovaiheessa olemme kiinteästi yhteistyössä työvoimatoimiston kanssa. Projektisuunnitelman työstää yleensä yhdistyksen puheenjohtaja ja käy sen läpi työvoimatoimiston johtajan kanssa, joka antaa siitä myös oman lausuntonsa. Mukana projekteissa on myös muita yhteistyökumppaneita, mm. erilaiset kolmannen sektorin järjestöt, kaupunki, seurakunta sekä mahdolliset muut paikkakunnalla toimivat projektit. Puheenjohtaja Kiiskinen pitääkin erittäin tärkeänä yhteistyötä ja kumppanuutta työttömien yhdistysten toiminnassa ja työttömien asioiden hoitamisessa.

Tulevaisuudessa valoa ja varjoja

Yhdistyksen kannalta asiat ovat

Lieksan Työttömät ry:n puheenjohtaja Seppo Kiiskinen

valoisat ja tulevaisuuteen suhtaudumme positiivisin mielin, toteaa puheenjohtaja Kiiskinen. Toiminta laajenee projektien suhteen ja RAY:ltäkin on saatu mukavasti rahoitusta. Nyt on opittu myös työnantajan rooli, "penikkataudit" - joita on ollut - ovat jääneet taakse ja voimme jatkaa toimintaa hyvillä mielin sekä olla tyytyväisiä Palvelut-projektin rahoituksen varmistumistuttua. Kiiskinen vielä toivoo, että Kestävä kehityshanke-esiselvittäjä saa projektisuunnitelman valmiiksi kesäkuun loppuun mennessä, jolloin sekin työllistämismahdollisuus on käytettävissä paikallisten työttömien hyväksi.

Työllisyyden kannalta peikkona tulevaisuudessa on Kiiskisen mukaan talouden taantuma, joka kasvat-
taa työttömyyttä. Tällä hetkellä työttömyysluvut näyttävät Lieksan osalta taas kasvavan, työttömyysprosentti on 22 ja se on tosi ikävä asia.

Tämän vuoksi yhdistyksen toiminta tulee aina vain tärkeämmäksi, näkee puheenjohtaja. Yhdistystoiminnan suurimmaksi ongelmaksi koetaan Kiiskisen mielestä työttömien ihmisten saaminen liikkeelle. Syrjäytymistä on tapahtunut jo niin paljon, ettei jakseta enää lähteä kotoa mihinkään.

Jatkamme yhdessä ponnisteluja työttömien paremman tulevaisuuden puolesta kaikin tavoin, toteaa Lieksan Työttömät ry:n puheenjohtaja ja tuleva projektipäällikkö Seppo Kiiskinen.

Jäsenyydestä on etua

- työstä sopimuksen mukainen palkka ja ansaittu osuus työn tuottavuudesta
- luottamusmiehen järjestäytyneiden työntekijöiden turvana
- pätevä lakimies ilmaisena apunasi
- työttömyysturva oman liitosi kassasta
- ilmaista koulutusta, maksuttomia palveluja ja neuvoteltuja etuja

SAK
Ihminen puolella

Siltasaarenkatu 3 A, PL 157
FIN-00531 Helsinki
pub. (09) 772 11
fax (09) 7721 447
kotisivu: www.sak.fi

LIIKKEELLE VAIKKA PEPULLE POTKIMALLA

- Ivalossa innostetaan toimintaan sohvanpohjimmaisista

- Meidän tavoitteenamme on saada talolle toimintaa, jolla houkutellaan liikkeelle sekini porukka, joka ei erikseen potkimatta lähde sohvan pohjalta mihinkään, kuvailee Ivalon Seudun Työttömien Anna-Liisa Oksman uutta vertaisryhmätointa, vaativaa työskentelyä, jota yhdistys on lähtenyt kyntämään.

Ivalon kunta, jonka kuntakeskus Ivalo on, kuuluu pohjoisen suurten työttömyyslukujen kuntiin. Yli viidennes työvoimasta on jatkuvasti vailla säälistä elinkeinoja, ja se asettaa suuret vaatimukset paitsi työttömien yhdistykselle myös eri viranomaistahoille.

Anna-Liisa Oksman haluaakin koota voimat - Lisäämällä tiedottamista ja yhteistyötä työttömien parissa toimivien viranomais- ja muiden yhteistyöohjelmien kanssa tavoitetaan helpommin ne työttömät, jotka haluavat tulla mukaan. Yksinkertaisia se ei ole, keinoja on mietitty ja jatkuvasti kehitellään uutta.

Kymmen esimerkiksi työttömien talolle tulemiselle pitää saada mahdollisimman matalaksi. Niinpä meillä rakennellaan parhaillaan lasten leikkipaikkaa, järjestämme erilaisia kursseja ja koulutusta ja tarjoamme joka viikko keittoja parin euron omakustannushintaan työttömille. Muutkin saavat käydä syömässä, mutta hinta on sitten toinen.

Työttömien ehdoilla

Olemme lähteneet siitä, että kaikissa suunnitelmissa, joita tehdään uusia osallistujia tavoittelevalle vertaisryhmälle, työttömien elämäntilanne huomioidaan. Kartoitamme koko ajan ihmisten tarpeita, toiveita ja mahdollisuuksia. Järjestämme ryhmään osallistuville esimerkiksi mahdollisuuksia kokeilla luontoon, liikuntaan ja kädentaitoon liittyviä harrastusmahdollisuuksia ilman nyky-yhteiskunnalle ominaista suorituspaikkaa ja velvoitteita, kertoo Anna-Liisa Oksman.

Ryhmälle järjestettävien keskustelu- ja tiedotustilaisuuksien teemoja ovat elämäntilannetta liittyvät kysymykset, kuten parisuhde/perhe, terveys, rippuvuudet, työttömyys- ja sosiaaliturva työ- ja koulutuspaikat ja niin edelleen. Jos ryhmässä ilmenee kiinnostusta, selvitetään myös esimerkiksi alihankintaa ja osuustoimintaa liittyviä tulohankintamahdollisuuksia.

Asiantuntijat apuna

Ivalon Seudun Työttömällä on hoidettavanaan kierrätyskeskus, joka sai uudet ja asianmukaiset tilat jokin aika sitten. Siellä on normaalia kirpparitavaraa, jota myös kunnostetaan paikan päällä. Kierrätyskeskuksella on oma hoitajaansa, Anna-Liisan tehtäviin kuulu huolettomien toimintojen suunnittelusta, koordinoimisesta ja tiedottamisesta.

Toiminnanohjaaja vastaa käytännön järjestelyistä ja vertaisryhmän ohjauksesta. Harrastustoiminnan, erityisesti kädentaitojen, ohjaamisesta käytetään ulkopuolisia asiantuntijoita ja tietenkin ryhmän omaa osa-

mista, jota alueelta löytyy todella paljon. Täällä elää vielä vanha käsityöperinne kaikilla eri osa-alueilla ja työttömien omasta joukosta on uskottomattoman taitavia tekijöitä, kunhan heidät vain saa taas motivoitua aloittamaan toimintansa.

Harrastustilat käyttöön

Ivalon työttömien talolla on hyvät valmiudet erilaisiin harrastuksiin. Siellä on muun muassa kudontahuone, jossa voi loukutelaa kangaspullia tarpeellisia kodintekstiilejä joko omaan käyttöön tai vaikkapa pienimuotoiseen lisätulon hankintaan, sieltä löytyy teollisuusompelukone ja kivenhiontavälineet. Muun muassa. Ja kun käytössä ovat näiden lisäksi lämmitintä ja kylmää varastotilaa, hyvät sosiaaliset tilat ja tilava keittiö-oleskeluhuone, kenen hyvänsä on mukava poiketa talolle ja katsoa, minkälainen aktiiviteetti itse kutakin kiinnostaa.

Internet-osaamista kaikelle kansalle

Ivalossa työttömien talo on myös muiden kuin työttömien kohtauspaikka. Sinne on sijoitettu yksi alueen OSKU eli Osaavat seutukunnat-hankkeen toimipiste, jossa on internet-yhteyksillä varustettu tietokone. Erityistä kansalaisverkkokoulutusta annetaan jatkuvasti kaikille halukkailla, joilla on OSKU-verkon välityksellä mahdollisuus päästä yhteyteen muiden nykyteknikaasta kiinnostuneiden kanssa, vaikka omaa atk-laitteistoa ei kotoa löytyisikään.

OSKUn kautta myös Ivalon Seudun Työttömien Yhdistys tavoittaa uusia potentiaalisia jäseniä, jotka voivat ottaa yhteyttä yhdistykseen ja kysellä sen tarjoamista mahdollisuuksista. Hankkeen antama internet-koulutus on maksutonta ja saanut erittäin hyvän vastaanoton - Ivalon. Utsojen ja Sodankylän alueella OSKUn on jo toista vuotta käyttänyt, joista ylivimoinen enemmistö Ivalon kunnan alueelta. Ivalon suuri osuus ei ole sinänsä yllätys, sillä kunta toimi OSKUn pohjoisen verkon pilotointituntana.

RAY uskoo toimintaan

Raha-automaattiyhdistys on lähtenyt tukemaan ivalolaisten vertaisryhmätointia, jonka kohderyhmänä ovat paitsi työttömät myös heidän

perheensä: kaikki joille oma tai läheisen työttömyys aiheuttaa syrjäytymistä muusta yhteiskunnasta, sosiaalisesta ympäristöstä ja elämäntilanteesta sekä toiminta- ja työkyvyn alentumista, kuten hakemuksessa

Ivalon työttömien talon OSKU-pisteellä tavataan. Kristiina Saarinen (vas) ja Irmeli Lahdenmäki (oik.) ovat parhaillaan ohjelmavalvokursilla ja kansalaisverkossa parhaillaan surffaileva Lea Kujala on töissä Ivalon lentoasemalla.

EU-elintarvikeapua jaetaan edelleen

TVY ry:n on jakanut maa- ja metsätalousministeriön (MMM) interventioyksikön kautta saamaansa EU-elintarvikeapua jäsenjärjestöilleen vuodesta -96 saakka.

Vuonna 2001 TVY ry:n kautta jaettiin EU-ruokaa 146 työttömien yhdistykselle yhteensä 461 263 kg. Osa jaettiin suoraan työttömille ruokakasseina, osa käytettiin työttömien ruokaloissa ruoan valmistukseen.

Yhdistyksen raporttien mukaan paketteja sai n. 23 000 henkilöä ja aterioiden piiriin kuuluvia avunsaajia oli n. 15 000.

Vuodelle 2002 EU-elintarvikeapua myönnettiin TVY ry:n kautta jaetta-

vaksi yhteensä 333 116 kg. Jako tapahtuu 3 erässä; helmikuun lopulla jaettiin n. 133 200 kg, huhtikuussa jaetaan 66 600 kg ja elokuussa loput 133 316 kg. Tänä vuonna jaettavana on vehnäjuuhoja, sämpyläjuuhoja, makaroonia, puurohiutaleita, mannasuurimoita ja näkkileipää.

EU-elintarvikeapua haki 146 työttömien yhdistystä eri puolilta Suomea. Osa yhdistyksistä ei voi hakea ruoka-apua säilytys- ja jakotilojen puuttumisen vuoksi, mutta yleensä näillä paikkakunnilla jako tapahtuu seurakuntien tai Mannerheimin Lastensuojeluliiton kautta.

EU-elintarvikeapu koetaan erittäin

Reini (vas) tuli katselemaan löytöisikö kirppikseltä sopivaa vaatetta. Kalle Mälaskä on ollut työttömien toiminnassa mukana vuosia ja tuntee kirpputorin tarvarat lähes yhtä hyvin kuin kirpputorin hoitaja Eija Turunen.

määritellään.

Yhteistyökumppaneina ja sidosryhminä toimivat Ivalon kunnan sosiaalitoimi, seurakunnat, työllisyystä hoitava yhteisö Kumppanuus työsi ry, MLL, työvoimatoimisto, paikalliset projektit, kansalaisopisto ja muut oppilaitokset.

RAY:n tuki antaa tietenkin uskoa toimintaan ja sen tulevaisuuteen. Taivaita ei silti tavoitella: - Tiedämme olevamme kovien haasteiden edessä, että pystymme toteuttamaan kaiken suunnittelemaamme. Meillä on kuitenkin paljon hyviä, idearikkaita ja ahkeria aktiivitoimijoita joiden panos tulee olemaan niin vahva, että uskon meidän saavuttavan tuloksia. Ei hetkessä, mutta sitkeydellä, uskomalla lujasti asiaamme ja tekeillä kovia töitä, pääsemme ajan mittaan eteenpäin, uskoo Anna-Liisa Oksman.

Teksti ja kuvat:
Riitta Savela/ Ukko-Media Oy
Inari

MMM:stä saatu viesti vahvistaa, että EU-elintarvikeapua jaetaan myös vuonna 2003. Tämän uutisen otamme ilolla vastaan.

Omatoisuusavustus turvaa yhdistysten toimintaa

TE-keskukset myöntävät omatoisuusavustusta työttömien yhdistysten toimintaan omien toimintalinjauksiensa ja yhdistysten hakeusten perusteella. Omatoisuusavustuksen anomisesta ja myöntämisperusteista löytyy tarkempaa tietoa työvoimahallinnon kotisivuilta:
www.mol.fi/esitteet/omatoisuusavustus tai oman alueen TE-keskuksen työvoimaosastolta.

Olemme pyytäneet eri TE-keskuksilta yhteenvedoja työttömien yhdistyksille myönnettyistä omatoisuusavustuksista. Seuraavassa saamme tiedot TE-keskusalueiltaan:

Kainuun TE-keskus

on jakanut niukkuutta kaikille yhdistyksille. Kuhmo sai ihan hyvin

RAY:ltä ja muut Kainuun yhdistykset TE-keskukselta puolen vuoden palkan toiminnanohjaukseen.

Avustuksen saivat Hyrynsalmen Työttömien yhdistys ry, Sotkamon Työttömien yhdistys ry, Kajaanin Työttömien yhdistys ry, Vaalan Työttömien yhdistys ry, Puolangan Työttömien yhdistys ry, Vuolijoen Työttömät ry ja Ylä-Kainuun Työttömät ry Suomussalmelta.

Lapin TE-keskus:

toiminnanohjaukseen on saanut rahaa vain Rovaniemen yhdistys, 20.286 euroa. Saamiensa tietojen mukaan Lapin alueelta TE-keskus säästää rahaa uusien osuuskuntien aloittamisen tukemiseen.

Uudenmaan TE-keskus:

avustusta ovat saaneet Espoon Työttömät ry, Hakunila-Länsimäki Työttömät ry, Helsingin Työttömät ry, Järvenpään Työttömät ry, Karkkilan Työttömät ry, Kirkkonummen Seudun Työttömät ry, Koillis-Helsingin Työttömät ry, Loviisan Työnhakijat

ry, Länsi-Helsingin Työttömät ry, Meri-Vuosaaren Työttömät ry, Mäntsälän Työttömät ry, Nurmijärven Työttömät ry, Porvoon Seudun Työnhakijat ry, Pääkaupunkiseudun rakennusalan Työttömät ry, Sipoon Työttömät ry ja Vantaan Työttömät ry.

Lisäksi omatoisuusavustusta on saanut Uudellamaalla työttömien yhdistysten lisäksi Osuuskunta Ardeks, IDEA-Uusilänsi ry, Etelä-Suomen Elintarviketyöläisten aluejärjestö ry, Lohjan seudun maahanmuuttajat ry sekä Omaehtoisen työllistämisen tuki OTTY ry.

Pohjois-Karjalan TE-keskus:

päätökset omatoisuusavustuksen jakamisesta vielä kesken.

Varsinais-Suomen TE-keskus:

avustusta ovat saaneet Kaarinan Työttömät ry, Loimaan Seudun Työttömät ry, Raision Seudun Työttömät ry, Salon alueen Työttömät ry, Turun Seudun Työttömät ry, Turun Seudun

Työttömät ry/Hankeaktiivointi, Uudenkaupungin Työttömät ry, Laitilan Työttömät ry ja Varissuon Työttömät ry.

Lisäksi saajien joukossa on: Tarmokkaat ja ahkerat inkerinsuomalaiset ry ja Katapultti - Paraisten työnhakijat ry.

Pirkanmaan TE-keskus:

avustusta ovat saaneet Hämeenkyrö-Viljakkalan Työttömät ry, Kangasalan Työttömät ry, Kihniön Työttömät ry, Mäntän Seudun Työttömät ry, Nokian Työttömät ry, Oriveden Seudun Työttömät ry,

Parkan Seudun Työttömät ry, Pirkkalan Työttömät ry, Tampereen Seudun Työttömät ry, Vammalan Seudun Työttömät ry, Viialan Työttömien yhdistys ry, Virtain Työttömät ry ja Ylöjärven Työttömät ry.

Etelä-Savon TE-keskus:

avustusta ovat saaneet Anttolan Työttömien Toimintajärjestö ry, Heinäveden Työttömät ry, Juvan Työllis-

tettävät ry, Kangasniemen Työttömien Toimintajärjestö ry, Kerimäen Pysäkki ry, Mikkelin Seudun Työttömien Toimintajärjestö ry, Mäntyharjun Työttömien Toimintajärjestö ry, Nuorten osallisuuden tuki NOS-TE ry, Pieksämäen Seudun Työttömät ry, Punkaharjun Monitoimi ry, Puumalan Seudun Työttömät ry, Rantasalmen Työttömät ry ja Työttömyshyödyntäjä TEKOK Savonlinnasta.

Keski-Suomen TE-keskus:

pääsääntöisesti 8 kk toiminnanohjaajan palkkaukseen avustusta ovat saaneet Jyväskeskuksen Työttömät ry, Keuruuseudun Työttömät ry, Kinnulan Työnhakijat ry, Korpilahden Työttömät ry, Kuhmoisten Työttömät ry, Pihlputaan Työttömät ry, Saarijärven Työttömät ry, Suolahden Työttömät ry, Työsilta ry - Jyväskylä, Viitasaren Työttömien yhdistys ry ja Ääne-seudun naisten Ideapaja.

Tiedot koonnut:
 TVY ry/Lea Karjalainen ja
 Kirsti Ahokas

KOIVUJEN KAUPUNKI TERVEHTII SINUA!

Kuin kaksi marjaa...

herttaiset hotellit Rantasalmella vierä vieressä

* hotelli Villa Rosa
 kuin lumoava linna järven rannalla
 25 huonetta, kuntosali, saunaoasasto
 hyvät kokoustilat

* hotelli Punapaula
 viehättävä maalaishotelli punaisine tupineen
 8 lomahuoneistoa, 11 kahden hengen huonetta

Lisäksi juhla/kokoustilaa jopa 250 hengellä entisessä, kunnostetussa navetassa.
 Mahtava savusauna, golf-kenttä, kalaisat vedet ja rauhoittavat metsäpolut laavuineen.

Tiedustelut ja varaukset hotellitoimistosta:
 puh. 015 - 448 188, fax 015 - 448 186
 e-mail: ulla.pukero@punapaula.inet.fi
 kotisivut: www.rantasalmi.fi/punapaula

Piakkoin 10 v. täyttävä Nurmeksien Seudun Työttömät ry:n toimintaa tukee mm. kaupunki, RAY ja seurakunta. RAY:n avustuksella on palkattu toiminnanohjaaja 1.3.2001 alkaen ja rahoitus vuoden 2002 loppuun.

Kaupunki on antanut vastikkeetta työttömien käyttöön toimitilat. Ulkoiset toiminnot puuttavat lienevät maamme parhaimmat - suojeltu ja kunnostettu talo - Närekartano nimeltään - Nurmesejärven rannalla, kaunis piha ja kylliksi tilaa toimia, kaupungin antama vene rannalla maalailee toiminnanohjaaja Liisa Piirainen maisemaa työpaikaltaan.

Seurakunta tukee ruokalatoimintaa maksamalla osan ruokalaskustamme joka kuukausi. Kaupunki ja seurakunta mahdollistavat talkoilla hankittavien varojen keruun muuhun toimintaan. Sokos antaa meille myös talkoita, Metsähallitus ja Vapon saha lahjoituksillaan auttavat toimintamme, jatkaa Piirainen kertomustaan toiminnan tukijoista.

Arvovaltaisia vieraita mm. Kiinan parlamentin edustajia, Suomen Pankin ja Sitran sekä KTM:n edustajia, on käynyt tutustumassa yhdistyksen toimintaan, tyytyväisenä kertoo Piirainen.

Toimintamme on vilkasta

Ruokala-kahvila-toiminnan lisäksi

meillä on ns. työpajoja esim. puupaja ja humanitäärinen työpaja. Kerhotoiminta TSL:n kautta on vireää; keritsemme lampaat ja värjäämme langat, kuivaamme yrttejä, keitämme kuusenkerkkäsiirappia ja naiset tekevät puutöitä. Palokunta opastaa meitä toimimaan oikein hädän hetkellä. TELA:n kouluttaja kertoi muuttuneista eläke-etuksista. Vaara-Karjalan kansalaisverkon kioskipisteessä on maksuton nettiyhteys. Maaliskuu alussa aloitamme maalauskeskuksen alkeiden opiskelun paikallisen taitelijan opastuksella. Yhdistyksen kirjapudon, toimistotehtävät ja palkkalaskennan hoidamme myös itse, kertoo toiminnanohjaaja ylpeänä.

Toiminnanohjaajan lisäksi yhdistys työllistää 8-12 henkilöä yhdistelmällä. Meillä on useampi työkokeilija ja työharjoittelija. Yhdistyskuntapalvelun suorittajia on tällä hetkellä kolme.

Valtimon sivupiste

Valtimon kunta luovutti käyttööme lisätuloja toimintamme laajentamiseksi. Innokkaita toimijoita on siellä runsaasti ja toiminnanohjaaja käy ainakin joka toinen viikko aktiivisissa osallistujia, lupaa Piirainen 25 km:n välimatkasta huolimatta.

Monipuolisen ja aktiivisen toiminnan ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi yhdistys tarvitsee koko aikaisen palkatun toiminnanohjaajan. Vilkas ja mielenkiintoinen toiminta saa työttömät liikkeelle ja se vähentää omal-

ta osaltaan työttömyyden ja syrjäytymisen aiheuttamia ongelmia, vakuuttaa Liisa Piirainen.

Yhteistyössä on voimaa ja sitä tehdään sydämellä

Kaupunki tukee vankasti yhdistyksen ja Kristalli ry:n yhteistä hanke-suunnitelmaa, Ekokeskusta. Projektin aloitus odottaa TE-keskuksen rahoituspäätöstä, toteaa toiminnanohjaaja. Hankesuunnitelman tekeminen vei kaiken vapaa-ajanikin. Molemmilla yhdistyksillä on omat tehtävänsä ja niinpä suurimman osan hanke-suunnitelmaa teimme omalla ajallamme, Piirainen jatkaa.

Projektisuunnitelman tekemistä helpotti se, että Kristalli ry:n toiminnanohjaajalla oli aiempaa kokemusta tällaisesta työstä.

Työvoimatoimiston johtaja oli aare yhteistyökyvyillään ja kiitokset ansaitsee kamreeri ja muut kaupungin päättäjät, muistuttaa lämpimästi toiminnanohjaaja.

Kaikkien yhteistä ponnistelua tarvitaan työllisyyden edistämiseksi, työttömyyden aiheuttamien ongelmien ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Toiminnanohjaaja toteaa surullisena, että Nurmeksien työttömyysprosentti on 24,2 (TK 14 B mukaan 31.1.2002).

Tulevaisuuden synkkenevistä näkemyksistä huolimatta Närekartanolla on mukava toimia ja yhteishenki on hyvä, summaa lopuksi toiminnanohjaaja Liisa Piirainen.

Ensimmäisten kiitostaulujen luovutustilaisuus vuosikokouksen yhteydessä Kajaaniin maaliskuussa 2001

Kuvassa oikealta Ismo Suojanen Pori, Markku J.Kekäläinen Helsinki, Seppo Vainio Tampere, Reijo Mäkinen Pori, Anneli Korteniemi Pello, Jari Vuorinen Kokkola, Pirjo-Liisa Junttila Jyväskylä, Lasse Räsänen Turku, Onni Koponen Turku, Karl Gustav Kunnas Kajaani, Heikki Ljunqvist Heinola, Riitta-Liisa Mönkkönen Pieksämäki, Tornion edustajan varhenkilö sekä Lea Karjalainen.

Aktiivista ja ansiokasta työtä työttömien hyväksi - TVY ry:n kiitostaulujen saajat alueittain:

Vuosikokous Kajaani: IMMONEN MIKKO, kansanedustaja

JULKUNEN ASKO, Sonkajärvi
JUNTILA PIIRJO-LIISA, Jyväskylä
KARJALAINEN LEA, TVY ry:n puheenjohtaja
KEKÄLÄINEN MARKKU, Helsinki
KIVELÄ RITVA, Sodankylä
KOPONEN ONNI, Turku
KORTENIEMI ANNELI, Pello
KUNNAS KARL-GUSTAF, Kajaani
LEHTINEN MATTI, Hämeenlinna
LJUNQVIST HEIKKI, Heinola
MYLYMÄKI ERKKI, Tornio
MÄKINEN REIJO, Pori
MÖNKKÖNEN RIITTA-LIISA, Pieksämäki
PULLI MAIJA, Hämeenlinna
RÄSÄNEN LASSE, Turku
SUOJANEN ISMO, Pori
TOMPERI JUUKA, Oulu
VAINIO EILA, Vainio
VAINIO SEPPÖ, Tampere
VUORINEN JARI, Kokkola

Hämeen alue:

KNAAPILA HANNU, Lahti
KONGAS TANJA, Lahti
LEPPÄLÄ SEPPÖ, Nastola
RANTANEN JUHANI, Hämeenlinna
RANTOILA MARKKU, Nastola
SARVI JUHANI, Hämeenlinna
TASKINEN JUHANI, Hämeenlinna

Keski-Suomen alue:

LEHTINEN MARKETTA, Suolahti
LINDEN REIJO, Keuruu
LUMME MAIJA, Laukaa
PAJUMÄKI KARI, Viitasaari
SAASTAMOINEN TAPIO, Haukipudas
SALOMAA TAPIO, Äänekoski
TIENSUU EILA, Keuruu
TITTANEN PENNIT, Hankasalmi

TURUNEN EILA, Saarijärvi
VÄLINIEMI TUULIKKI, Jyväskylä

Pohjois-Karjalan alue:

KETTUNEN EIIJA-HELENA, Joensuu
LAUKKONEN RAIIJA, Pihlajapuro
RÄSÄNEN URPO, Vartiainen
KIMMO, Joensuu

Etelä-Savon alue:

HIRN RIITTA, Mikkeli
HÄKKINEN REINO, Rantasalmi
PARKKONEN SEPPÖ, Mikkeli
SOPANEN MAUNO, Rantasalmi
VIRNES MARTTI, Mikkeli
VAISÄNEN RITVA,

Pohjois-Savon alue:

HAKKARAINEN ARJA, Siilinjärvi
IVANAINEN SIRKKA-LIISA, Varkaus
ITKONEN LEA, Varkaus
KAASALAINEN AILA, Kaavi
KORHONEN MARTTI, Sonkajärvi
KÄRKÄINEN ESA, Kuruvesi
NISKANEN EIIJA, Juankoski
POHJOLAINEN JOHANNES, Kuopio
RISSANEN TAISTO, Juankoski
RÖNKKÖ SEPPÖ, Iisalmi
SERGEJEFF MERJA, Lapinlahti
SIVONEN ELISA, Kuruvesi
SUOMISALO EIIJA, Sonkajärvi
TARVANEN ANJA, Iisalmi
ULLGREN HELMI, Rautavaara

Kainuun alue:

HAAPALAINEN ILMARI, Puolanka
HEIKKINEN AILA, Kajaani
HEIKKINEN KALEVI, Kajaani
HEIKKINEN VAINO, Kuhmo
HEIKURA VEIKKO, Suomussalmi
HUOTARI MATTI, Kuhmo
HUOTARI MATTI, Kajaani

IMMONEN TYYNE, Kajaani
KEMPPAINEN RAIIJA, Hyrynsalmi
KINNUNEN JOUKO, Suomussalmi
KORHONEN EERO, Sotkamo
KYLLÖNEN AARNE, Kajaani
KYLLÖNEN SEIJA, Kuhmo
KÄHKÖNEN SANNI, Puolanka
LÄITINEN REINO, Suomussalmi
LINDGVIST PIIRKKO, Kajaani
LUOSIJÄRVI SAILA, Vuolijoki
MÄÄTTÄ EINO, Kuhmo
NISKANEN EIIJA, Kajaani
NISKANEN RAIMO, Suomussalmi
PELTOMAA-MOILANEN MIRJA, Kajaani
RUSANEN JAAKKO, Kajaani
TURPEINEN KAAARINA, Puolanka
VOUTILAINEN AINO, Vuolijoki
VAISANEN MERJA, Kuhmo

Kaakkois-Suomen alue:

MATTERO IRMA, Imatra
NYGREN MATTI, Anjalankoski
SOJONEN ESA, Lappeenranta
VALLE RAIMO, Lappeenranta
VISKARI MARKKU, Imatra

Lapin alue:

ANGERIA REIJO, Tornio
HELAKORPI ERKKI, Rovaniemi
HILTUNEN KARI, Tornio
KONTIO RISTO, Kuntalius
KUNELIUS-KUVAJA AILA, Kemijärvi
KYRÖ SIRPA, Ivalo
NIVA MARTTI, Rovaniemi
POKKA KAUKO, Rovaniemi
RAE HANNU, Sodankylä
VAITULAINEN SIIRI, Rovaniemi
VIERELÄ EIIJA, Ivalo

Pirkanmaan alue:

AITTOK ALLIO PIIRJO, Lempääliä
AJOŠMÄKI LEA-LIISA, Lempääliä
FORSBERG EEVA-LIISA, Ylöjärvi

HAKANEN RISTO, Nokia
HARJAMÄKI IIRIS, Parkano
HEINO SINIKKA, Tampere
HONKANEN KEIJO, Ylöjärvi
HONKANEN LIISA, Orivesi
HÖGLUND MARTTI, Hervanta
JÄRVELINEN MIRJA, Hämeenkyrö
JÄRVETAUSTA GRETTEL, Kihniö
JÄRVINEN PEKKA, Toijala
KIVISALMI PIIRKKO, Kangasala
KIVISARA ERKKI, Viiala
KORRIARI, Nokia
KOSKINEN SEIJA, Vammala
KOTIRANTA ESTERI, Orivesi
LEHTI RITVA, Nokia
LEHTIAHO TERTTU, Nokia
LEHTOMAA JUHANI, Lempääliä
LEHTONEN ARI, Hervanta
MIKKONEN HEIKKI, Viiala
MOISIO ERKKI, Tampere
MYLYMÄKI SYLVI, Kangasala
MÄHÖNEN VEIKKO, Tampere
MÄKELÄ LEA, Nokia
NIEMI LEILA, Orivesi
NORD RAIMO, Kangasala
NORD SINIKKA, Kangasala
PALMIO ARMI, Nokia
PALMIO RAIMO, Nokia
PASANEN ANNELI, Nokia
PETÄJÄMÄKI LEILA, Tampere
RANTALA MARTTA, Kihniö
RAUHALA MIKKO, Kihniö
RINNE LEA, Vammala
SALONEN EERO, Nokia
SIPPONEN ARI, Hervanta
SIPPONEN JORMA, Virrat
TUOMINEN PIIRJO, Orivesi
TUOMINEN RAIMO, Parkano
VESTERGÄRD JUHANI, Parkano
VUORRE TAUNO, Kangasala
VÄSTILÄ PAULA, Viiala
YLI-JASKARA LEO, Kihniö

Varsinais-Suomen alue:

HEISKALA RISTO, Turku
SYVÄKARI ULLA, Turku
PAJU VEIKKO, Turku
PELKONEN TAISTO, Turku
VIITANEN ANTTI, Turku
KUJALA ANNELI, Turku
PERÄLÄ ERJA, Turku
KOPONEN AILI, Turku
RANTANEN ESA, Turku

SIRKIÄ PEKKA, Turku
HAAPAVUORIANNTI, Uusikaupunki
SÄTERI KAJA, Uusikaupunki
VUORENPÄÄ MARI, Uusikaupunki
MATTSON KAJA, Laitila
HENTUNEN MARITTI, Laitila
TOIVOLA ANNELI, Laitila
SALMI ANJA, Salo
AURAINEN RAIMO, Salo
RAUVALA AULI, Kaarina
TANSKANEN MAIJA, Kaarina
LEPPÄNEN ARTO, Kaarina
KRISTOLA HEIKKI, Kaarina
PALONEN MATTI, Kaarina
KULMALA TEUVO, Mynämäki
LAINE MIKKO, Mynämäki
SEPPÄ-LASSILA ANJA, Raisio
TAMMI PIIRKKO, Raisio
LÄSÄNDER KAAARINA, Raisio
LONNROTH MIRJA, Raisio
SÄINÖ EILA, Raisio
HANKA KARI, Raisio

Uudenmaan alue:

BÄRN HILKKA, Vantaa
DAHL TOINI, Lohja
ELO JUHANI, Hakunila
HEIKKONEN PERTTI, Vantaa
HILTUNEN MARIJATTA, Vantaa
HÄNNINEN SEIJA, Hakunila
JÄRVINEN SEPPÖ, Hakunila
LAHTINEN TORSTI, Hakunila
MANNINEN ARMI, Nurmijärvi
PILTONEN EERO, Nurmijärvi
SAARELAINEN HILKKA, Lohja
SAASTAMOINEN TUULA, Vantaa
WILEN MAUNO, Karikkla

Etelä-Pohjanmaan alue:

AMPIALA MAIJA-LIISA, Lapua
BERG RAINER, Lapua
HOLMA MAIJA, Ilmajoki
KOSKI HELENA, Ilmajoki
NIEMISTÖ ANNA-LIISA, Lapua
POSKIPARTIA ANNE, Lapua
VIITA-AHO MATTI, Ilmajoki

Pohjanmaan alue:

MAKINEN TAUNO, Viitasaari
PARKKARI TAPANI, Vaasa
VIIRINEN ESKO, Vaasa

RAY:n hallituksen esitykset työttömien yhdistyksille ja työttömien yhdistysten rahoitus viime vuosina

TVY ry:n ja jäsenyhdistöjen rahoitus on vuosi vuodelta pienentynyt. Vuonna 1998 RAY:itä sai toiminta-avustusta kaikkiaan 88 yhdistystä. Vuonna 1999 avustukset putosivat ja alamäki on sen jälkeen jatkunut huimana. Vuonna 2001 avustusten summa

oli enää noin 10 miljoonaa markkaa ja tälle vuodelle 855.000 euroa, joka markoiksi muutettuna on hiukkaa yli 5 miljoonaa.

Vuoden 1998 alusta lakkautettiin työllistämispalvelu, jonka kautta yhdistyksiimme oli palkattuna noin 500 työntekijää 6 kk:n mittaisiin työsuhteisiin. Työhallinto käytti arviolta 50 miljoonaa markkaa palkkaperusteisten työttömien yhdistyksiin.

Saman vuoden alusta tuli voimaan laki yhdistelmästä. Jo vuonna 1999 meidän yhdistyksissä oli 1836 työntekijää yhdistelmästä palkattuna eripituissa työsuhteissa. Kuitenkin tilanne oli kahdellakin eri tavalla ongelmallinen; ensiksikin työllistämispalvelun kautta palkatuilla koko työsuhte laskettiin mukaan työssäolehdon nolattukseen ja ihmisiä työllistettiin uudelleen vuoden

työttömyyden jälkeen. Toinen ongelma; nyt yhdistykset eivät saa enää palkattua toiminnanohjaajia pitempiaikaiseen työsuhteeseen. Useissa yhdistyksissä yhdistelmästä palkattu henkilö toimii toiminnanohjaajana ja pitkäjänteisyys yhdistyksen toiminnasta puuttuu.

TE-keskusten myöntämä omatoimisuusavustus ei ole vuosien varrella muuttunut; se on edelleen 20 miljoonaa markkaa, mutta asetus muttui selkeästi paremmaksi tämän vuoden alussa.

Tässä RAY:n antamat avustukset toiminnanohjaukseen:

1. Aktiiviset Työtähkevat ry/Joensuu 92.000 euroa
2. Etelä-Kymen työttömät ry/Hamina 37.000 euroa

3. Ivalon Seudun Työttömät ry 44.000 euroa
4. Kaarinan Työttömät ry 30.000 euroa
5. Kuhmon Työttömien yhdistys ry 40.000 euroa
6. Kuopion Seudun Omatoimiset työnhakijat ry 25.000 euroa
7. Lahden Seudun Työttömät ry 70.000 euroa
8. Lieksan Työttömät ry 28.000 euroa
9. Länsi-Helsingin Työttömät ry 45.000 euroa
10. Meri-Vuosaaren Työttömät ry 42.000 euroa
11. Myllypuron Työttömät ry 42.000 euroa
12. Nurmeksien Työttömät ry 27.000 euroa
13. Tampereen Työttömät ry 73.000 euroa

14. Turun Seudun Työttömät ry 50.000 euroa
15. Varkauden Seudun Työttömät ry 20.000 euroa

TVY ry:n yhdistysten yhteenliittymistä sai Pohjalaisyhdistöjen aluejärjestö 20.000 euroa
Pohjois-Karjalan aluejärjestö 35.000 euroa
TVY ry 135.000 euroa

RAY:n avustukset työttömien yhdistyksille vuonna 2002 oli yhteensä 855.000 euroa eli tarkasti ottaen 5.083.830 markkaa.

Yhteenveto:
puheenjohtaja Lea Karjalainen

Dosentti Raija Julkunen:

LAMA VAIN VAUHDITTI SOSIAALI-LEIKKAUKSIA

Dosentti Raija Julkunen Jyväskylän yliopistosta ei suostu suoraan vastaamaan kysymykseen, ovatko suomalaiset poliitikot pahantahtoisuuttaan kaventaneet sosiaaliturvaa 1990-luvulla. Hän on tehnyt kirjan suunnanmuutoksesta 1990-luvun sosiaalipoliitikassa.

Hänen kirjaansa on tulkittu niin, että Suomen taloudellinen ja poliittinen eliitti muutti 1990-luvulla Suomen suunnan määrätteisesti ja että muutos merkitsi Suomen siirtymistä hyvinvointivaltion kasvun kaudesta sen rajoittamisen kauteen.

- Poliitikoilla ja virkamiehillä on tietysti hyvää tahtoa. He haluavat tehdä hyvää parhaan ymmärryksensä mukaan, hän itse muotoilee. Julkunen puntaroi, että talouslama vauhditti sosiaaliturvan leikkauspäätöksiä 1990-luvun alkupuolella. Taustalla oli Suomen liittäminen kansainväliseen talouteen ja Euroopan integraation. Julkunen tulkitsee, etteivät poliitikot 1990-luvulla kovinkaan herkästi miettineet lamaleik-kausten sosiaalisia vaikutuksia.

- Esimerkiksi työttömyyden kasvua ei pidetty kovin pahana. - Kansantalouden ulkoisen epätasapainon korjaamisstrategia perustui kireään rahapolitiikkaan, korkeaan korkoon sekä yliarvostettuun valuut-taan.

- Sen seurauksena työttömyys pakosta kasvaa. Se oli pakko tietää, mutta ei tiedetty, että se kasvaa niin hurjasti kuin se kasvoi.

- Oli ehkä ikään kuin ajateltu, että

työttömyys saa kasvaa 250 000:een. Kukaan ei kuvitellut, että se kasvaa puoleen miljoonaan saakka.

- Se oli silti valitun strategian sisäänkirjoitettu seuraus.

- Tarvittaessa voidaan ajatella, että maksetaan tällainen hinta, jotta saadaan talous terveeksi ja kansantalous tasapainoon.

Tapahtumien ketjua

Julkunen näkee tapahtumat ketju-na. Hän sanoo, että 1980-luvulla pu-huttiin paljon julkisen talouden pö-höttyneisyydestä.

- Kriittinen mieliala oli pohjalla. Sitten lama synnytti tilanteen, johon tartuttiin ripeästi.

Julkunen sanoo, että lamatilanteessa 1990-luvun alkupuolella oli nopeasti valmiina käsitys siitä, mil-laista lamapolitiikkaa oli syytä tehdä Suomen kansainvälisen kilpailu-kyvyn palauttamiseksi.

- Samalla annettiin työttömyyden kasvua, siis annettiin työttömyyden nousulla korjata talouden ulkoista epätasapainoa.

Olisiko sosiaaliturvan karsimiselle ollut 1990-luvulla vaihtoehtoja? Julkunen vastaa, että lama oli silloin syntynyt tai synnytetty ja että silloin oli tuotettu valtion voimakas vel-kaantuminen.

- Ehkä siinä tilanteessa pelivaraa oli aika vähän. - Finanssipoliitika oli ollut liian kireää Suomessa. Se syvensi kier-rettä.

- Toisenlaisella finanssipoliitikal-la työttömyyden kasvu ei olisi ollut niin suurta.

Kriisi "tehtiin"

Julkunen metodina on kuvata län-simaisia pitkiä tarinoita sosiaalipo-

Sosiaalipoliittikan lehtori Raija Julkunen katsoo, että 1990-luvun alkupuolen talous-lama oli sisäänkirjoitettu jo 1980-luvulla valittuun talouspolitiikkaan.

liittikan muutoksesta. Hänen mielestään on jälkikäteen melko selvää, miten kriisi "tehtiin".

- Oli rahamarkkinoiden liberali-sointi, voimakkaasti velkaantunut yksityinen sektori, yliarvostettu valuutta ja kiinteän valuuttakurssin politiikka.

- Valtion politiikan takana oli liit-tää Suomi kansainväliseen talouteen sekä sopeuttaa se matalan inflaation politiikkaan.

- Sen tuloksena oli lama. Sitten syntyi sellainen toimintatilanne, et-tei valtion velkansa vuoksi nähty muuta mahdollisuutta kuin alkaa kurjistaa julkisia menoja.

- Poliitika olisi tosin voinut olla elvyttävämpää kuin se oli vuosina 1991-93.

Julkunen viittaa siihen, että Ruot-sin talouspolitiikka oli tuolloin elvyt-tävämpää kuin Suomessa.

- Julkisen sektorin karsinta siir-rettiin siellä laman jälkeiseen aikaan. - Sosiaalinen katastrofi ei ollut Ruotsissa niin suuri kuin Suomessa.

Eliitti varhain asialla

Julkunen näkee, että Suomen poliittinen ja taloudellinen eliitti päät-ti jo 1980-luvulla lähteä tiukan talous- ja sosiaalipoliittikan tielle.

- Se koettiin ulkoisena pakkona,

kun oli kansainvälisesti lähdetty sel-laiselle uralle.

- Rahamarkkinat oli useimmissa maissa liberalisoitu ennen kuin Suo-messa. Suomalaiset päättäjät koki-vat, että pitää olla mukana kansain-välisessä kehityksessä ja mennä länsi-integraatioon mahdollisimman sy-välle.

- Silloin tehtiin selviä valintoja esimerkiksi Suomen Pankissa. Van-hat talouden pelisäännöt piti vaihtaa ja siirtyä toisenlaiseen avoimeen maailmaan.

Julkunen tulkitsee, että 1990-lu-vun talouslama vauhditti pyrintöjä sopeuttaa Suomi globalisoituvaa maailmantalouteen.

- Se antoi harvinaisen momentu-min. Jotkut toimijat kokivat, ettei kehitykselle ollut vaihtoehtoja.

- Jälkikäteen voidaan sanoa, että se oli rahapolitiittinen kriisi. Sinä ti-lanteessa oli kuitenkin paljon näke-myksiä, että se oli rakenteellinen kriisi.

- Sanottiin, että Suomessa on liian hyvä hyvinvointivaltio ja liian jäy-kät työmarkkinat.

Kansaa vastaan

Julkusta kiinnostaa, miten päätät-sien on mahdollista tehdä kansalais-mielipiteen vastaista politiikkaa.

- Yleensä kerrotaan, että Suomi

on yhtenäinen ja että me käymme yhdessä haasteiden kimppuun.

- Minusta asia ei kuitenkaan ole näin, vaan päättäjillä on paljon val-taa tehdä haluamaansa politiikkaa.

Julkunen myöntää, että poliitik-kojen ja virkamiesten eliitti pyrkii Suomessa ajattelemaan kansakunnan etua.

- Sillä on näkemys kansallisesta olemassaolosta tai sen säilymisestä osana integroituvaa maailmaa ja Eu-rooppaa.

- Ainakin poliitisiilla päättäjillä on voimakas näkemys Suomesta ja kansakunnan säilymisestä.

- Heillä on ymmärrys siitä, mikä on välttämätöntä kansallisen olemas-saolon kannalta.

- Suomi on pieni lastu laineilla. Sitten tulee ulkoisia pakkoja, joihin täytyy sopeutua.

Eliitti vetoaa

Julkunen sanoo, että kansalaisten ymmärrys politiikasta on toisenlai-nen kuin eliitillä ja että kansalaiset kokevat monien asioiden menevän väärään suuntaan.

- Eliitti vetoaa siihen, että sillä on asiantuntijatieto ja oikea ymmärrys asioista.

Julkunen ei väitä itse ottaa kan-laiselle uralle.

- Päättäjät ovat tehneet monia lin-jauksia, joilla ei alun perin ollut kan-salaisten hyväksymistä, oli se sitten säästöpolitiikka, EU tai Nato.

- Eliitti muodostaa ensin oman näkemyksensä sovittelomalla keski-näisiä erojaan. Suomalaisessa toi-mintatavassa sille sitten saadaan riit-tävä hyväksyntä.

Tiukkuus jatkuu

Julkunen arvioi, että Suomessa pyritään tulevaisuudessakin pitä-mään yllä tiukkaa sosiaalipoliitikkaa.

- Piileviä ongelmia on kuitenkin ennen kaikkea terveydenhuollossa.

- Minulla ei ole ennustetta siitä, miten paljon terveydenhuolto lähtee yksityistymään. Kiireellisin asia oli-si tehdä jotain köyhyydelle ja vähim-mäisturvan matalalle tasolle.

- Sosiaalimenojen osuus kansan-tuotteesta lähtee kasvuun pelkästään ikääntymisen vuoksi, vaikka etuu-sien tasoa ei nostettaisi.

- Suomessa luultavasti jatketaan niin sanottua aktiivivaa sosiaalipo-liitikkaa. Siinäkin on sellaisia risti-riitoja, että pitäisi kysyä, mikä on syntyvien työpaikkojen laatu.

Kirjoittanut Tapio Tuuri/UP

TVY ry:n väki kiittää jäsenkenttää kuluneesta vuodesta.

Yhteistyöllä eteenpäin!

TVY ry:n hallituksen jäsenet:

Takarivi oikealta Lea, Tytti, Leila, Olavi, Tuula, Kari, Keijo ja Arto. Eturivi oikealta Kari, Liisa, Kirsti, Seppo L, Aila, Seppo K, Esa, Matti ja Kalle.

Euroopan Työttömien kokous

Eurooppalainen Marsi järjesti jo perinteiseen tapaan kokouksen EU:n huippukokouksen yhteyteen 11.-13.12.2001 Brysselissä. Noin kahdensadan osanottajan joukossa oli TVY ry:n edustajina kuusi henkilöä: Kirsti Ahokas Etelä-Savosta, Leila Pyhtinen Lapista, Seija Kulmalahti-Pauku ja Seppo Leppälä Hämeestä sekä Esa Venäläinen ja Karl Gustaf Kunnas Kainuusta.

Kokous jakaantui avauspuheen- vuorojen jälkeen neljään työryhmään: Turvattomuus työssä, Paikka-

us, Työllisyyspolitiikka ja Vaihtoehtoinen talous. Suomen puheenvuorot käytti Karl Gustaf Kunnas, joka on Suomen edustajana Euroopan Työttömien järjestössä (ENU). Mukana olleiden mielestä kokoukseen osallistuminen oli mielenkiintoista ja antoisaa.

Kokouksen päätteeksi laadittiin julkilausuma (vain ranskaksi). Se luovutettiin 13.12.2001 "symbolisesti" EU:n jäsenvaltioiden päämiehille parin toimittajan välityksellä.

Innosta - Osallistu - Onnistu
REIMARI - väylä yhteistyöhön

Työllistymisen palvelukeskus Reimari on vuoden toiminut ESR-hanke, joka auttaa ja ohjaa kehittämään asiakkaittensa elämänlaatua ja hyvinvointia luomalla edellytyksiä sijoittua työmarkkinoille. Asiakkaillemme esitämme seuraavan kysymyksen:

HALUATKO MUUTOKSEN ELÄMÄSI?

Reimari tarjoaa:

1. Monipuolisen tuen kehittäessäsi tavoitteellisesti oman elämäsi hallintaa ja työllistymistä.
2. Henkilökohtaisen suunnitelman, joka mahdollistaa mielekkään etenemisen.
3. Henkilökohtaisen palveluohjauksen, joka auttaa ja tukee aina tarvittaessa.

Henkilökohtainen suunnitelma voi sisältää mm. seuraavia asioita:

1. terveystarkastus
 2. työkyvyn arviointi
 3. koulutus
 4. työharjoittelu tai työkokeilu
 5. työllistymisen eri vaihtoehdot
- Osallistuminen Reimariin perustuu täysin vapaaehtoisuuteen ja omaan haluun muuttaa elämäsi suuntaa. Jos olet valmis ja halukas kehittämään hyvinvointiasi, hakeudu Reimariin oman työvoimatoimistosi kautta.

TYÖNANTAJA - Haluatko edistää työllistymistä?

Reimari tarjoaa eri alojen osaajia, tukea työllistämiseen, täsmäkoulunusta yrityksen erityistarpeet huomioiden, ohjausta ja neuvontaa asiakkaan työllistymispolulla. Jo yli 50 yksityistä työnantajaa on vastannut haasteeseen ja tarjonnut työllistymis-

mahdollisuuden kymmenille Reimarin asiakkaille.

SITOUTUNUTTA YHTEISTYÖTÄ

Reimari-hanke toteutetaan yhteistyössä työvoimahalinnon, Savonlinnan seudun kuntien ja Euroopan unionin kanssa. Työssä ovat tiiviisti mukana myös eri järjestöt, oppilaitokset, terveydenhuolto, sosiaalitoimi ja työnantajat.

Kysy lisää:

Reimari-hanke, Savonlinnan ammatillinen aikuiskoulutuskeskus
Telakkatie 9, 57230 Savonlinna,
puh. 5758258, fax 5758290, s-posti: reimari@akk.savonlinna.fi
Projektipäällikkö Arja Koli
Palveluohjaajat Riitta Luukkanen, Petri Poraharju, Pekka Tapanainen ja Väinö Väyrynen

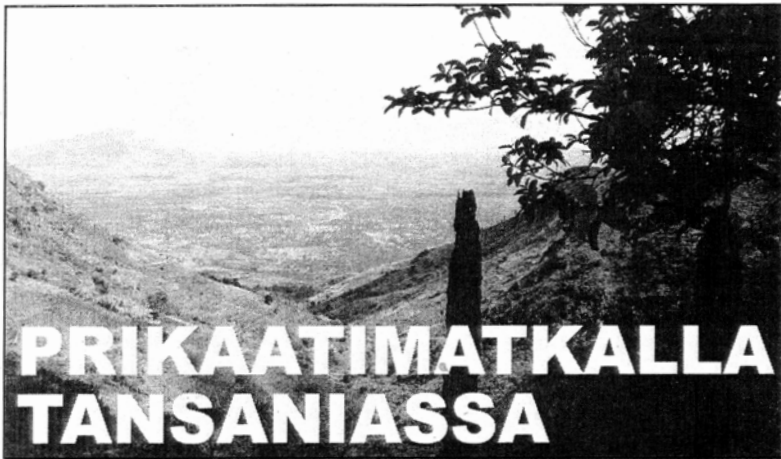
Tervetuloa pitämään vuosikokousta Mikkeliin

Työnhakuun joustavasti

Työlinja 0203 66066
www.mol.fi
YLE Teksti-TV
sivut 521 - 523

Työvoimatoimisto
Mikkeli, Mäntyharju
Kangasniemi

Näkymä Uluguruvoirelta

Kesän kynnyksellä työstä tultuani avasin juuri postilaatikon hakemani "Särmän". Oli perjantai ja kiire mökille, joten selasin lehden nopeasti läpi. Silmiini osui kuitenkin otisko "Työprikaatiin Tansaniaan". Juutuin artikkeliin ja mietin, että ehkä nyt voin toteuttaa haaveeni päästä mukaan prikaatiin. Mietiskelin asiaa pari päivää ja faksasin hakemukseni SASK:iin (Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASK ry - toim. lisäys).

Jännittävää odottelu: olisiko valittuun joukossa vai en? Palatessa ni liittokokouksesta kotiin 17.6 oli postissa kirje SASK:sta, jossa ilmoitettiin, että olin lähössä yhdenoista muun valitun kanssa SASK:in piltöyprikaatiin Tansaniaan 18.11-14.12.2001.

Vaikka lähtöpäivä oli vielä kaukana asia tuntui jännittävältä ja jonkinasteinen henkinen valmentautuminen matkaa ajatellen alkoi. Kolme viikkoa ennen lähtöä meille kahdeltoista oli järjestetty valmennuskurssi SASK:in toimistoon. Prikalaiset tapasivat toisensa ensimmäisen kerran. Saimme vähän taustatietoja isäntämaastamme ja isännistämme sekä matkaan liittyvistä käytännön järjestelyistä.

Matka alkaa

Sunnuntaina 18.11.01 aamulla klo 7.00 prikalaiset nousivat Helsinki-Vantaa lentoasemalla koneeseen ja matka kohti Tansaniaa alkoi. Koneen vaihto Amterdamissa ja välilasku Kilimanjorossa. Perillä olimme puolelta öin. Vastassa meitä oli oppaamme ja tulkkimme Karisto (Kake) Chomboko, joka on opiskellut Suomessa kolmen vuotta.

Ensimmäisen yön vietimme Dar es Salamissa, josta maanantaina aamulla jatkoimme varsinaiseen kohteeseen Morogoron kaupunkiin. Matka taitui pienen kuormurin laivalle rakennetussa "kopissa", johon ehdettiin sekä matkatavarat että prikalaiset. Neljän tunnin hikisen ja pölyisen matkanteon jälkeen olimme perillä Morogoron Tushikamane Centerissä, joka toimi majapaikkana kolmen viikon ajan. Tushikamane on lisälmen kehy-pajan rakentama koulutuskeskus, jonka yhteydessä on myös vierasmaja. Koulutuskeskuksessa paikallinen nuorisosa opetusta mm. puusepän ja ompelijan ammattiin. Tushikamane sijaitsee n. 1,5 km Morogoron keskustasta todella kauniilla paikalla Uluguruvoorten juurella.

Työt remonttia ja maalausta

Tiistaina 20.11 pääsimme tutustumaan isäntiimme ja työkohteisiimme. Työkohteina meillä oli eri ammattiliittojen toimistotilojen rem-

ontti- ja maalaustyöt. Toimistot sijaitsevat kahdessa eri rakennuksessa n. 100 m:n päässä toististaan. Rahat maaleihin ja muihin tarvikkeisiin tulivat SASK:sta.

Ryhmämme vastuullinen isäntä oli TUICO eli metallin ja kaupan työntekijöiden liiton aluejärjestö. Aluejärjestön sihteeri Augustino Lutengano oli lepposa keski-ikäinen mies, joka afrikkalaisella kiireettömyydellä vastasi töiden järjestelyistä sekä tarvikkeiden hankinnasta. Hän oli aktiivisesti mukana ryhmämme touhuissa myös vapaa-aikanaan.

Aloitimme työt TUICO:n tiloista keskiviikkona 21.11 klo. 9.00. Tehdävämme oli kolmen toimistohuo-

Meikäläinen TUICO:n toimiston katon maalauksessa.

neen ja eteistilan pohjustus- ja maalaustyöt katosta lattiaan. Huonekalut olivat valmiiksi peitelty sanomalehdillä, joten pääsimme pienten järjestelyjen jälkeen työn kimppuun. Kitailimme ja maalailimme vähän vuoron perään, koska työvälineitä oli niukanlaisesti.

Työtahti maassa maan tavalla

Olisimme halunneet tehdä työn ehkä enemmän "suomalaisittain", mutta paikallisen maalarimestari Muhammedin ohjauksessa työ tehtiin "tansanialaisittain". "No problem" oli Muhammedin tyyppillinen vastaus, kun työssä tuli vastaan paikka, jonka olisi halunnut tehdä toisin, ehkä vähän paremmin. Työ TUICO:ssa tuli valmiiksi kahdessa päivässä ja isännät pääsivät järjestelemään paikkoja ja jatkamaan töitä.

Maanantaina 26.11 aloitimme vastaavat työt toisessa kohteessamme. Rakennuksessa oli mm. rakennusliiton, julkisen sektorin liiton, kotitaloustyöntekijäin liiton ja maataloustyöntekijäin liiton toimistotilat.

Huoneita oli kaikkiaan seitsemän, joista eteistilojen lisäksi kuusi tuli remontoitua. Onneksi työvälineitä oli saatu lisää, joten työt aloitettiin ri-

pään tahtiin. Muhammed oli välillä kanssamme hätää kärsimässä, kun joutui pesemään pensseliä ja telaa sekä sekoittamaan milloin minäkin väristä maalia ja "no problem" lauseen lisäksi tuli "no hurry".

"Huruinen" olo maaleista

Huoneet olivat huomattavasti korkeampia, kuin edellisellä työmaalla joten teak-puusta rakennetut huoneet ja toiselta puolen lähes katkeamispisteessä olevat tikaput olivat tarpeen. Itsekkin kiipeilin ko. "apuvälineillä" useampana päivänä jalkani puuduksiin.

Maalin katkusta sai "huruinen" olo, kun maalia tarpeen mukaan jatkettiin tinnerillä. Sormenpäät olivat melko kuluneet ja kärsineet kitautustoiden jäljiltä, sillä kittilasta oli monessa paikassa tarpeeton apuväline. Esim. ikkunoiden ja ovien pielessä raot oli niin isot, että Muhammed opetti meille, miten kittaas käy sormenpäillä niin, että kitti pysyy siellä missä pitikin.

Työt saatiin valmiiksi aikataulun mukaan ja jälleen väki pääsi palaamaan ulkoa varjoisan puun alta remontoituihin tiloihin. Ohikulkevat paikalliset asukkaat jäivät usein katselemaan touhujamme ja olivat ihmetelleet, miten Suomesta oli tullut näin iso joukko ammatti-ihmisiä. Maalarin työtä pidetään Tansaniassa hyvin vaativana ja se on arvostettu ammatti.

Yhteisessä loppupalaverissa saimme tietenkin kiitosta työstämme. Lisäksi isäntämme ihmetytti ja heidän mieleltään lämmitti se, että olimme olleet valmiit lähtemään Suomesta saakka tekemään heille ilmaista työtä ja vielä maksaneet itse matkamme.

Ammattiyhdistysjärjestäytymisaste alhainen

Loppupalaverissa saimme myös vähän lisää informaatiota Tansanian ammattiyhdistysliikkeestä. Järjestäytymisaste maassa on alhainen. Esim.

Mikumin kansallispuiston asukkaita.

TUICO:ssa on jäseniä koko maassa ainoastaan n. 50 000, joista Morogoron alueella n. 2 000. Morogoron alue on laaja, välimatkat pitkät ja tiesö todella huonossa kunnossa. Jäsenmaksu on 2 % palkasta ja ammattiasetoille jäsenmaksupalautus on 2 %. Liitot maksavat keskusjärjestölle, TUKTA:lle, 5 % jäsenmaksu-tuloistaan.

Kaikki ay-tasot kärsivät taloudellisista vaikeuksista. Jäsenmaksuista kertyvät varat menevät aluetasolla palkkoihin sekä toimistotarvikkeisiin ja ammattiasetoissa ne riittävät ainoastaan toimistotarvikkeisiin. Rahan puute näkyi mm. toimistoissa joissa työskentelimme. Kalustus oli alkeellinen - kirjoituspöytä, tuoli, kaappi tai hyllykkö sekä puhelin. Yhdessäkään toimistossa ei ollut atk-laitteita. Kaikki tehtiin kynää ja paperia hyväksi käyttäen niin jäsenrekisterit, tilastoinnit kuin kaikki muutkin heidän työhönsä liittyvät tehtävät.

Yhteistyötä toivotaan

Lopuksi isäntämme esittivät toivomuksen, että alkanut yhteistyö jatkuisi. He toivoivat yhteisiä seminaari- ja koulutustilaisuuksia, joissa saisivat suomalaisilta tietoa ja oppia mm. työsuojelu- ja muissa edunvalvonta-asioissa. Toivomus esitettiin myös atk-laitteista jotka helpottaisivat ja nopeuttaisivat heidän jokapäiväistä työtään.

Tutustumiskäyntejä tehtaisiin ja ammattiyhdistystoimintaan

Perjantait olivat meille vierailupäiviä. Kävimme tutustumiskäynnillä mm. tupakkatehtaassa, muovitehtaassa sekä kolmessa hotellissa. Pääsimme tutustumaan myös Morogoron aluesairaalaan, joka ainakin minulle oli hyvin ahdistava kokemus. Lisäksi kävimme muutamassa eri alojen toimistoissa ja isossa koulutuskeskuksessa.

Kaikkia vierailukohteissamme meidät otettiin ystävällisesti vastaan ja jokaisessa kohteessa oli vastaanottajien mukana myös ammattiasoston puheenjohtaja. Ammattiasostat toimivat työpaikkakohtaisesti. Esimerkiksi Morogoron hotelleissa, joista kolmessa vierailimme, jokaisessa oli oma ammattiasosto. Ammattiasosten toimikunnat valittiin kolmen vuoden toimikaudeksi ja toimikunnan pääasiallinen tehtävä oli työntekijöiden edunvalvonta.

Dimon tupakkatehdas oli amerikkalaisten omistuksessa. Raaka-aine tuli Tansanian keskiosista ja se jalostettiin tehtaalla niin pitkälle, että ostajamaassa se tehdään suoraan savukkeiksi. Tehtaan tuotannosta 80 % myytiin Eurooppaan.

Nuoret naiset, jotka työskentelivät prosessin alkupäässä lajitellen tupakkaa käsin saivat, palkkaa 57 000 Tsh kuukaudessa (n. 4 560 mk). Lisäksi he saivat 10 000 Tsh työmatkoihin ja 11 900 Tsh työpaikkaruokailua varten. (Tansaniassa minimipalkka on 30 000 Tsh kuukaudessa n. 2.400 mk). Työaika oli 9 tuntia päivässä,

lauantai ja sunnuntai vapaapäiviä. Tuotannon alkupään käsinlajittelua lukuun ottamatta tehdas oli aika pitkälle automatisoitu. Noin puolet tehtaan työntekijöistä on ns. sesonki-työntekijöitä, jotka työskentelevät puoli vuotta ja tulevat puolen vuoden kuluttua jälleen uudelleen.

Tehtaalla oli luottamusmiehen- ja työsuojeluorganisaatiot sekä toimiva ammattiasosto. Työterveyshuolto oli ainakin paikallisen mittapuun mukaan asianmukaisesti järjestetty.

On vaikea arvioida tehtaan työskentelyolosuhteita, koska ei ole tietoa eikä vertailukohteita, millaiset olosuhteet maan teollisuuslaitoksissa keskimäärin ovat. Henkilökohtaiset suojaimet, niin kuulo- kuin hengitysuojaimetkin, työntekijöillä oli käytössä. Näkemäni ja kuulemani perusteella uskoisin tehtaan kuitenkin olevan työskentely- ja muiltakin olosuhteiltaan keskitason paremmalla puolella.

Viikonloput retkeillen

Viikonloput olivat meille vapaita ja yksi niistä kului Mikumin kansallispuistoon retkeillen. Vietimme päivän hikisinä ja pölyisinä kuoppaisella tiellä pomppivassa autossa, mutta näkemämme villieläimet ja savannin kauneus korvasi kaiken muun.

Yhden lauantaiapäivän osa prikalai-

Polkupyörä oli todella tarpeellinen kuljetusväline ja oli joskus niin täyteen lastattu ettei pyörää juuri näkynyt.

sista vietti Uluguruvoirelle kiivetien. Matkaan lähdimme aamulla klo. 6.00, kipeimmille pölyisiä teitä ja kapeita kinttopolkuja 1,5 km:n korkeuteen. Reissu oli rankka, mutta kokemisen arvoinen. Näkymät Uluguruvoirelta olivat kerrassaan saanoinkuvamattoman kauniit.

Suuraavan päivänä oli osa prikalaisista jälleen matkassa suunnaten kahdella maaturilla maaseudulle. Tie oli täynnä isompia ja pienempiä kuoppia, hike virtasi ja auton täytti hienonainen pöly. Matka oli kuitenkin kokemus, jolla kauniiden savannimaisemien, jännittävien jokien ja siltojen yhitysten lisäksi näki paikallisten ihmisten arkielämää pienissä maalaiskylissä.

Maaseudulla ihmiset saavat elantonsa pääasiassa pienestä maatiluksesta, jossa viljellään vähän hedelmiä, maissia jne. Se, mitä jää yli perheen omaan tarpeen, myydään toreilla ja teiden varsilla.

Samassa pihapiirissä missä lapset leikkivät ja pienimmät konttaavat elävät myös kanaemot poikasineen. Seassa käyskentelevät lisäksi vuohet, ankat ja muut hyöntelevät ja kaiken keskellä saattaa olla hiilikkeitin, jossa perheen äiti laittaa aterioita pesueelleen. Asumus on rakennettu useimmiten savesta tai itse tehdystä punaisista ja harmaista tiilistä. Kattona on joko palmun lehtiä tai peltä jotka on "kiinnitetty" katolle nostetuilla kivillä.

Kohti Dar es Salamia

Torstaina 6.12 jätimme vähän haisevan mielin jäähyväiset Morogorolle

Tyypillinen "asunto" maaseudulla.

ja meistä kolme viikkoa huolehtineille Tushikamanen henkilökunnalle. Pakkasimme itsemme ja lisääntyneet matkatavaramme tuttuun autoon ja suuntasimme kohti Dar es Salamina, jossa meitä odotti illalla itsenäisyyspäivän vastaanotto suurlähetystössä.

Hoteleissa hikinen laukkujen raahaus rappusia toiseen kerrokseen, pikainen ruokailu klo 16.00 (ensimmäinen sitten aamiaisen), suihkuun ja asianmukaiset juhlapakettiin niskaan ja lähtö lähetystöön. Ajomatka oli nautinto. Läpi minävenään Dar es Salamin ja mikä parasta ilmastoidusta autossa. Juhljen emäntänä toimi suurlähettiläs Ritva Jolkonen, jonka toimikausi päättyi vuoden 2001 loppuna. Tilaisuus oli juhlaa kaudeni korosteltussa ja valaistussa lähetystön puitarhassa.

Lapset "matkustivat" mukavasti äidin selässä.

Intian valtameren aalloissa

Kolme viimeistä päivää vietimme Zanzibarin saarella loikoillen, aurin-gosta ja Intian valtameren turkoosin sinisestä ja lämpimästä vedestä nauttien. Ihailimme illalla rannalla nau-tion äärellä rumpujen tahdissa tanssivia ja laulavia kylän muoria miehiä ja etsimme sysipimeässä yössä tähtiavaatla etelänristin. Teimme pur-hedusretken Daulla - yhdestä puusa-veistetyllä veneellä, jossa purjea-ia oli säikeistä yhteen ohmeltu kan-gas. Zanzibarilla nautimme myös iyvästä ruuasta, etenkin erilaisista neren herkuista. Maistelimme hum-neria, eri tavoilta laitettuja rapuja ja caloja. Yksinkertaisesti nautimme oka hetkestä.

Vähän perustietoja Tansaniasta:

Saksan ja myöhemmin Ison-Britannian vuonna 1961 itsenäistynyt siirto-maa Tanganjika ja Ison-Britannian protektoraatti Zanzibarin saari yhdistyivät vuonna 1964 Tansanian liittotasavaltaiksi. Tansania siirtyi sosialistista markkinaluokasta ja monopoliuejärjestelmään 1995. Nykyinen presidentti Benjamin Mkapa (1995). Pinta-ala 945.090 neliö km. Asukkaita 33,5 milj. Väestöennuste (2025) 57,9 milj. Keski-ikä n. 48 v. Lukutaitoisia aikuisista n. 69 %. Väestö: n. 130 heimoa ja virallinen kieli suahili. Englanti kaupan, hal-linnon ja yliopisto opetuksen virallinen kieli. Lisäksi useita paikallisia kieliä. Pääelinkeino maanviljely ja maatalous. BKT (1994) 700 mk/asukas (Suomi v. 1996 112174 mk)

Matka oli ikimuistoinen elämä

Kaiken kaikkiaan matka oli elä-mys jollaista tuskin tulee eteen toi-ta kertaa. Maana Tansania oli mitä mielenkiintoisin ja prikaatimatalla on mahdollisuus tutustua täysin eri-laisiin asioihin kuin turistimatalla. Tansaniahan on kehitysmaa, jossa on paljon puutetta ja köyhyyttä, mutta ihmiset siellä ovat ystävällisiä, iloisia ja mutkattomia. Morogorossa kaupungilla liikuttaessa kaikki ter-vehtivät iloisesti ja utelivat mistä olemme, miksi olemme tulleet Tan-sanian ja mitä pidämme heidän maastaan.

Maajasen, jolla on mahdollisuus lähteä prikaatimatalle - suuntautui se sitten hitin päin maailmaa tahan-sa - kannattaa se tehdä. Mikään "nirpanokkien" matka prika ei kuit-takaan ole.

Majoitusolosuhteet esim. Tushi-kamanessa olivat retkeilymajasosa, samoin voi sanoa hotelleista Dar es Salamina. Itse jaoin n. 2 m x 2,5 m kokoisin huoneen kämppeiksi Pirkon kanssa. Huoneessa oli kerrossän-ky, pylli lipasto ja muutama hylly seinällä. Suihkussa saattoi mennä 10-15 min. (joskus saman verran vuoron odotteluun), koska vettä lirutelti hiljaskseen. Joskus sitä ei tullut lai-sinkaan.

Joka paikassa leijui pitkän sateet-toman kauden vuoksi hienoinen pöly, joka tunkeutui joka paikkaan ja turtui hikiseen ihon n. 40:n asteen ku-muudessa. Kuumuus verotti voimia niin päivällä kuin yölläkin, sillä yö-lä lämpötila laski vain noin kymme-nisen astetta.

Pienet liskot saattoivat vierailta iltaisin moskiittoverkon sisäpuolel-la haluten jakaa petipaikan kanssa-ni. Monenlaisten - pienempien ja isompien ötökköiden kanssa tehtiin tuttavuuksia.

Matka jätti kaipauksen sydämeeni

Prikamatkalle on lähettävä pie-nellä seikkailumielellä, avoimin mie-lin ja silmin maan tavat huomioon ottaen. Oikealla asenteella siitä tu-lee todellinen elämysten ja kokemus-tien matka, joka kotiin palatessa lähes päivittäin nostaa korvien välistä jon-kun "matkamuiston" silmien eteen. Itse en vaihtaisi päivääkään prika-matkasta pois. Tansania ja tansania-laiset jäi sydämeeni. Haluaisin jos-kun palata sinne takaisin, mikäli se saunikon on mahdollista.

Kokemuksistaan kirjoitti
Liisa Jouppi,
Kurikan Työttömät ry

Kouluttautumaton ikääntyvä työtön Kainuussa

Kuulun niin sanottuihin "Kansa-koulupohjaisiin nelivitosiin. Kutsun itseäni ns. ensimmäisen polven työt-tömiin. Viimeisimmästä vapaalta työ-markkinoilta lähdetyistä työpaikasta taitaa pian tulla 12 vuotta.

Olen 70-luvun puolivälissä koulut-tanut itseni keittiöalalle, keittäjäksi. Täydentänyt sitten mm. työvoimapo-liittisten kurssin myötä ammattia-ni. Viimeisin kurssini oli ruokala-työntekijäkurssi. Nykyisen saneera-usjärjestelmän myötä Kajaanista on hävinneet ns. laitoskeittot lähes olemattomiin, joten sitäkin myötä työ-ilistyminen alle alalle nelivitosen on todella hankalaa. Varsinkin kun viimeisimmästä työpaikasta on ku-llunut aikaa jo vajaa kymmenen vuot-ta ja ala kuin ala menee tänä päivä-nä eteenpäin, ettei perässä tahdo py-syä.

Asun vuokra-asunnossa Kajaanis-sa. Työmarkkinatulla olen ollut sit-en, että yksi yhdistelmätyöjakk-sen on takana ja edessä hämmöttä-vä huhtikuun alun jälkeen toinen putki yhdistelmätyötyötä tai muuta vas-taavaa.

Minulle kävi, kuten on varmaan monelle muullekin käynyt. Takasin aikoinani sukularakkautani erään sukulaisen lainaa. Kuinka ollakkaan. Takajien kontillehan tulla laina lan-kesi ja sitä myöten huoltokelpoisuu-teni katosi.

Kajaanista lopetettiin 1988-1989 Lihakunta, jossa olin heti Helsingis-tä tulvani noin 2 vuotta. Sen jälkeen on vapaalta työmarkkinoilta saatu työ oli aamulehdin jako vuonna 1989 vuoden pesti.

Työllistämistä

Olen ollut 1990-luvulla työllistä-mistöissä Valtion työllistämispal-veln kautta, jolloin myös ns. liittojen päivien nollaus oli mahdollista 6 kk:n työllistymisjakolla (silloin ei tunnuk-takaan vielä nykyistä ns. yhdistelmä-työtyötä). Olin myös 1990-luvun alkuvuosina ns. lomien tuuraajana erään keittiökeittujen remmissä, mutta lomien tuuraajana tekeminen tehtiin niin maddottomaksi, ettei vuokra-asunnossa asuva yksinäinen voinut sitäkaan tehdä. Laskennallinen byro-kralta tekee senkin tekemisen niin hankalaksi, että asunto tai lomitus oli vaihtoehtona.

Koulutusta

Olen yrittänyt työvoimapolitiittisten kurssin myötä saada koulutusta ny-kyisin minulle kiinnostavaan alaan, atk:hon. Atk:ssa minua kiinnostaa enemmän tekstinäsittely kuin itse ohjelmointi (olen kielitaidon) tai nettisurfailu. Mutta kun minulla ei ole aikaisempaa tulkintoa, kuten hie-nosti Euro-Suomessa sanotaan, mah-dollisuuteni töihin tälle alalle vapail-le markkinoille rahaa tienaamaan kotipaikkakunnallani on todella huonot. On työvoimapolitiittisia kurse-sia, mutta aina on löytynyt joku ns. esteellisyys (ikä, aikaisemman tun-tikinnon puute, atk-kortin puute jne. jne.).

Opiskelun mahdollisuutta on lä-hes joka kerta tarjottu työvoimatoi-mistossa käydessäni, mutta olen ker-tonut tämän päivän elämäntilantee-ni heille: Olen tällä hetkellä 44-vuo-tias, toimeentuloturvan varassa, vuokra-asunossa asuva, ilman au-toa saati ajokorttia, luottokelvoton. Miten tässä sitten koulutat itseäsi?

Tätä organisaatioita selvittäke-ni ja opiskeluni aloittaakseni minun

ensin pitää saada luottokelvollisuus takaisin, joka tapahtuu noin 3-4 vuo-den kuluttua. Sitten minulla on ehkä mahdollisuus aloittaa opiskelu loku-ossa. Ikäni on sen verran mahdolli-esti sammalloittanut avoijani, että halutun valkolakin saamiseksi meni-si ehkä vuosi-kaksi enemmän aikaa kuin nuoremmilla. Sitten olisi am-mattiin valmistava tutkinto. Aikaa siihenkin pitäisi varata kenties vuo-sia enemmän.

Olisinko uuden täyden hienon ammatin omittuani ikähaitarini noin 50-55 vuotta. Mihin ja kenen palve-luun olen silloin kelvollinen. Kuka vapailta työmarkkinoilta ottaa ku-lusta pääseen viisivitosen enää jal-koihin pyörimään. Eletäänhän silloin vuosia 2014-2017. Kuinka paljon opiskeluni tulisi maksamaan ja kuin-ka suuri osuus siitä olisi lainarahoit-tusta ja kuinka pitkällä laina-ajalla?

Miten siis tänä päivänä?

Tämän vuoden alusta meidän työ-väenliikkeen hallituspuolueet yhdes-sä kokoomuksen ym. puolueiden kanssa päättyivät ratkaisuu, että yhdistelmätyötyö on kaksivuotinen. Tosin toinen vuosi on työnantajan hyväsydämyydestä riippuen palk-katuloiltaan joko peruspäivärahan suuruinen, alle sitä tai jos oikein hyvä säkä käy, suurempi kuin peruspäivä-ära. Mutta kuinka suuri pitäisi yh-distelmätyötyöstä saatavan palkan olla vuonna 2002.

Jotta motivaatio yhdistelmätyö-työhön olisi kuten työhön kuin työ-hön pitäisi olla, palkka yhdistelmä-työtyöstä pitäisi olla aina suurempi kuin toimeentuloturvan normierotuk-sen.

Tähän ei tänä päivänä ole mahdol-lisuuksia ainakaan yksihenkeisissä talouksissa, vuokra-asunnoissa asu-ville. Lasketaanhan asumistukea heti, kun ansiot taloudessa nousevat noin 170 ?:oon (euroon), joka vastaa noin 1 000:nneen marka-vainaan suuruisia summia.

Onko motivaation korkeampi, jos lähdän aamulla polkupyörälleni 3-5 km (yhdistelmätyöpaikalla + toimeentu-loturva) vai se, että kehitän kotie-tokoneeni ääressä itseäni samansuu-ruisella "sponsoriavalla" (työmark-kinatuki + toimeentuloturva). Koska minulla ei nytkään toimeentu-loturvan varassa elävällä ole mahdol-lisuuksia käyttää julkisia liikennevä-lineitä, linja-autoja, niin tuskin yh-distelmätyötyöhön kautta toimeentu-loturvan varassa elävällä sitä silloin-kaan on. Meillä Kainuussa on talvisi semmoisia 30-40 asteen pakka-siakin, matka työpaikkaan ja takai-sin on silloin joko polkupyörä, käve-ly tai jos hyvä tuuri käy, kaverin kyy-ti.

Tulevaisuuteni Kainuussa

Tätäkin tulee miettineeksi päivi-en ratoksi. Pitääkö tosiaan täältä 45-vuotiaan kouluttamattoman lähteä työn perään eteläiseen markkinate-lous-Suomeen vai olla ja jatkaa tätä oravapyörää päivästä toiseen, vuodesta toiseen?

Omalta kohdaltani olen ratkaissut asian seuraavasti: Olen ollut Helsingissä noinkolme vuotta työssä. Mutta kumminkin sil-loin oli kaipuuni Kainuuseen koko

ajan sen verran suuri, että palasin ta-kaisin.

Olen itselleni kehittänyt atk:l-le harrastuspohjaisen ajanvietteen, leh-tien artikkeleiden taltoimisen, joka myös on kuin töissä oloa; päivät tah-toloppua kesken. Mikä parasta, moti-vaationi myös yhteiskunnan asioihin ja päättäjiin sekä kuntuani hoita-miseen ovat omasta mielestäni lähes ellei peräti parempikin kuin työssä käyvien. Olen seurannut paikallista sekä valtakunnallista politiikkaa. Ot-tanut kantaa.

Kiinnostukseni vapaaehtoistyöhön kolmannella sektorilla sai takapak-kia yhdistelmätyötyön myötä.

Nykyinen järjestelmä tekee rekis-teröityneet yhdistykset ilman toimi-nanohjaajaa yhdistelmätyötyöpaik-koina halpoja työpisteitä työvoima-toimistoille. Puheenjohtaja repii it-sestään kaikki irti, ilmaiseksi. Hal-litusvastuu rekisteröityneissä yhdis-tyksissä on niin riskialtista omasta mielestäni, ettei kiinnostukseni edes vapaaehtoistyöhön jaksa millään olla motivoitunut. Onko luonteeni myös sellainen, ettei terveitä aikuisia oi-kein kiinnosta huysytää, olla tiennäyt-täjänä, en tiedä.

Koska näyttää siltä, että työminis-teröille on tärkeämpää seurata val-takunnallista 8-12 prosenttiin tasoa kuin esim. alueellisia työttömyyden määrää, kuten Kainuun tai Kajaanin liki 20-25 prosentin työttömyyden määrän laskemista, on meidän koul-tamattomien nelivitosten ja siitä yli ikäisten työttömien työttömyys pysyvämpi ilmiö kuin nuorisoin py-syminen Kainuussa tai Kajaanissa.

Onko sitten meidän jälleimisvaran vuoro päästä vapaa työmark-kinolle, kun on ensin tyhjennetty nuorisoo sekä vanhat "kaakit" kulu-tettu loppuun?

Ay-liike ja työttömät

Mitä on ay-liikkeen ammattilii-t tehneet työmarkkinatuella olevien työttömien elämäntilanteen paranta-miseksi? Tuskin mitään, vaikka kui-tenkin he ovat ammattiliiitteen jäse-nä. Työttömäksissoihin työmarkki-natuella oleva pääsee, kun työssälo-ehdot täyttyvät. Kajaanissa on todel-la pieni mahdollisuus tähän ihanuu-teen. Miksi roikkuisin ammattiliiiton rekisterissä vain siksi, että kuului-sin liikkeeseen, joka ei tee mitään minun etujeni eteen. En ymmärrä. Siksi olenkin jo sanonut aikoinani, että tulen eroamaan ammattiliiitosta-ni vuoden 2002 aikana, jos yhdistel-mätyötyö muuttuu kaksivuotiseksi, eikä työssäloehdot täyty siten, että työllistymällä yhdistelmätyötyöhön paluu ansioedonnaiselle päivärahal-le ole mahdollista. Olenkin pyöritel-lyt ammattiliiitoni jäsenkorttiani sillä silmällä, että minä onnistun silinä, missä työväenliikkeen vetoinen hal-litus ei onnistunut työttömien hoidos-sa. Minä onnistun puolittamaan jä-senkorttiani.

Mutta tästä kaikesta negatiivises-ta ajattelutavastani huolimatta posi-tiivista mieltä talven, kevään, kesän ja syksyn jaksamisen myötä toivot-taa:

Risto Kempainen, Kajaani

Työttömien toiminta yhteiskunnallisessa muutoksessa

Työttömien toiminnassa viimeiset 10 vuotta on ollut hyvin monimuotoista aikaa. Työttömien omaehtoisen toiminnan kehittämisen taustalla oli työttömyyden kasvu ja työelämän suhteiden uudelleenmuotoutuminen vuosina 1992-1994, jolloin Suomessa koettiin länsimaaisen talushistorian voimakkain työttömyyden kasvu.

Viime vuodet ovat olleet varsin suotuisan taloudellisen kehityksen aikaa. Työttömyys on vähentynyt, mutta rakenneongelmien seurauksena työttömyys on jäänyt luvattoman korkealle tasolle. Täystyöllisyyden saavuttamista pidetään kuitenkin mahdollisena tällä vuosikymmenellä. Hyvä talouskehitys, työvoiman määrän väheneminen sekä aktiivinen työvoimapolitiikka rakenteellisen työttömyyden poistamiseksi luovat edellytyksiä tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

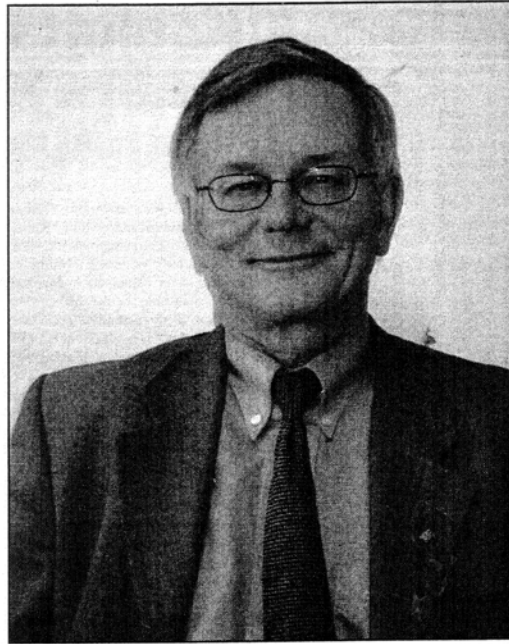
Työttömien toiminta on eräänlainen ilmapuntari, joka heijastaa virallisen yhteiskuntakoneiston onnistuneisuutta työllisyystavoitteiden saavuttamisessa. Tämä toiminta ansaitsee kaiken tunnustuksen ja arvonan-

non. Työttömien valtakunnallinen tapaaminen on samalla arvokas foorumi arvioida omaa toimintaa ja yhteistyötärpeitä näiden tavoitteiden näkökulmasta.

Lamavuodet synnyttivät työttömien hankkeet

Työttömien toiminnan organisointi lamavuosien aikana synnytti hyvin monimuotoista toimintaa. Työttömät perustivat noin 200 paikallisyhdistystä eri puolille maata. Työttömien yhdistysten toiminta on ollut paljolti sosiaalista ja etujärjestötoimintaa. Työttömien työmarkkinavalmuiksiin kehittämiseksi kehitettiin monenlaista toimintaa työttömien yhdistysten, työntekijöiden ammatillisten järjestöjen, vapaan sivistystyön organisaatioiden sekä ammatillisten oppilaitosten kanssa. Työttömien toiminta yritteliäisyyden ja yritystoiminnan edistämiseksi kehitti uusyrittäjyyttä, omaehtoista työllistämistä ja synnytti osuuskuntahankkeita ja pienyrityksiä.

Työttömien toiminta on näin tukenut työvoimapolitiittisten tavoitteiden toteutumista ja vähentänyt julkisen hallinnon paineita ajankohtana, jolloin hallinnon paineista ajankohtana, jolloin hallinnon toimesta ei kyetty vastaamaan kaikkiin työmarkkinoiden muutosten aiheuttamiin haasteisiin.

Etelä-Savon TE-keskuksen johtaja Matti Kellokumpu

Tämä yhteistyöasetelma ja vaatimus työttömyyden puoltamisesta nousi yhteiskunnallisen keskustelun keskiöön 90-luvun puolivälissä. Työttömyysongelma ja keskustelu johti työllisyystyöryhmien asettamiseen ja työttömien toiminnalle löytyi uusia yhteistyöasetelmia ja kehittämishankkeita paikallistoimintaa korostavien kumppanuushankkeiden ja paikallisen aloitteellisuuden edistämiseksi.

Nykytilanne

Suomessa on työnvälityksen asiakkaina edelleen yli 300 000 työtöntä ja työttömyysaste on yli 12 % työvoimasta. Etelä-Savossa työttömyysaste on yli 16 % työvoimasta ja monissa kunnissa luku on vielä suurempi. Ponnistelut työttömyyden vähen-

tämiseksi eivät saa jäädä vain talouden ja työllisyyden makrotarkastelun osaksi.

Työvoimapolitiittisten toimenpiteiden tehokkuus ja vaikuttavuus on nyt hyvin ajankohtainen asia. Tutkimustuloksista saa vaikutelman, että työvoima- ja koulutuspolitiittisten toimenpiteiden kohdentamisessa työttömyyden vaikeimpien ongelmien poistamiseksi on paljon parantamisen varaa. Onkin syytä peräänkuulluttaa, onko työttömien ja työttömien järjestöjen vaikutusvalta ja osallistuminen kaventunut työvoimapolitiittisten toimenpiteiden kehittelyssä ja soveltamisessa. Työttömien ja julkisen hallinnon välistä vuoropuhelua ja yhteistoimintaa tarvitaan edelleen niin asiakaspalvelun kuin yhteisten kehittämishankkeiden to-

teuttamiseen, jotta toimenpiteillä olisi odotettuja vaikutuksia asiakaskunnassa.

Uudet haasteet

Aluehallinnon uudistuksen yhteydessä Suomeen luotiin 15 työvoima- ja elinkeinokeskusta edistämään kolmen hallinnonalan toimintaa alueella. Etelä-Savon TE-keskuksen viisioihin kuuluu mm. maakunnan elinkeino- ja työelämän edistäminen ja toiminta luotettavana kumppanina asiakkaiden ja sidosryhmien asioiden edistäjänä. Poikkialueellisuus ja vuorovaikutteisen toiminnan kehittäminen hallinnon ja kansalaisten kesken kuuluu TE-keskuksen toimintaperiaatteisiin omassa toimintapolitiikassaan.

Suomessa on nykyisin noin sadassa kunnassa kumppanuushankkeita, jotka ovat erinomaisia esimerkkejä poikkialueellisuudesta yhteistyöstä työttömien yhdistysten, valtion ja kuntien viranomaisten, työmarkkinajärjestöjen ja yritysten kanssa. Joitakin hankkeita toteutetaan hyvin laajalla pohjalla osana alueellista kehittämistyötä. Jotkut hankkeet ovat rajallisempia kuvastaen samalla myös alueellista yhteistyökulttuuria. Kumppanuus oli johtava teema myös kansainvälisten Equal-yhteisöaloiteprojektien valinnassa.

Lähiajan suuria haasteita on saada työttömien toiminta ja kumppanuushankkeet nykyistä laajemmin osaksi paikallislähtöisen työvoimapolitiikan kehittämistä. Siksi on syytä kysellä, onko meillä työllisyyden hoidon verkostoyhteistyöhön osallistuvilla yhtenäisen käsityksen strategia, jonka pohjalta pyritään rakentamaan polkua työllisyyteen? Jos vastaus on myönteinen, niin tällaisella yhteistyöllä tulisi olla nykyistä vankempi toiminnallinen pohja. Onnistunut työllisyyspolitiikka integroitu yhteiskunnan eri toimijat yhteiset tavoitteet toteuttamiseksi. Tämä on kirjattu tuoreeseen asiakirjaan Euroopan työvoimapolitiittisten paikallistutuvuuden vahvistamiseksi. Meidän on luotava tälle toiminnalle konkreettinen sisältö.

Etelä-Savon TE-keskuksen johtaja Matti Kellokumpu

ELMA-PROJEKTI

- Pitkäaikaistyöttömien eläkemahdollisuuksien selvittäminen Etelä-Savon työvoimatoimistoissa

Lääkäri Ilkka Taipale teki Etelä-Savon alueen työvoimatoimistoissa vuosina 1998-99 yhteensä 112 työttömän eläkeluokasta. Heistä on tällä hetkellä eläkkeellä 76% (5% on kuollut). Mäntyharjun työvoimatoimisto teki oman projektinsa vuonna 2000. Työkyvyttömyyden arvioiduista 86% sai eläkepäätöksen. Kaikki työvoimatoimistot jatkoivat toimintaa aika- ja raharesurssien puitteissa. Tutkimuspaikkoina käytettiin mm. Mikkelin Keskussairaalan kuntoutusyksikköä, Punkaharjun Kuntou-

tussairaala ja muita laitoksia. Toiminta tuli Etelä-Savon työvoimatoimistoille tutuksi.

ELMA vuonna 2001 ja 2002

Etelä-Savon työvoimaosaston ELMA-projektiä toteutetaan Mikkelin, Pieksämäen ja Savonlinnan työvoimatoimistoissa. Rahaa pitkäaikaistyöttömien eläkemahdollisuuksien selvittelyyn vuodelle 2001 oli 576 000 mk. Sillä selvitettiin noin 200

asiakkaan tilanne. Vuodelle 2002 on rahaa 116 270 ? (n. 691 310 mk).

Pääosan Mikkelin ja Pieksämäen palvelusta hoitaa kuntoutusylilääkäri, neurologi Martti Solismaa, joka on ajoittaisella virkavapaalla Mikkelin keskussairaalan kuntoutusyksiköstä. Erikoislääkärin konsultaatioverkosto, neuropsykologi ja tarvittavat tutkimukset ovat hänen käytössään. Martti Solismaan vastaanotto on Mikkelin työvoimatoimistossa. Asiakkaat ovat tulleet vastaanotolle mielellään eikä poisjääntejä juuri ole. Jonkin verran Mikkelin ja Pieksämäen asiakkaita on lähetetty myös Punkaharjun kuntoutussairaalaan ja muihin laitoksiin.

Savonlinnan työvoimatoimisto on käyttänyt etupäässä Punkaharjun kuntoutussairaala ja joitakin yksityisiä tutkimuspaikkoja.

Kokemuksia

Projektia esiteltiin sen alkaessa tiedotusvälineissä. Kun lääkäri kantoi tutkimuspyyntänsä työvoimatoimistoon, ylitti mediakynnys helposti

valtakunnallisestikin. Kiinnostus on ollut hyvin laajaa. Yhteydenottoja ja kyselyjä on tullut paljon ympäri maata, jopa Ruotsista saakka.

Asiakkaiden on selvästi ollut helpompaa tulla omaan tuttuun työvoimatoimistoon kuin lähtä etsimään palvelua jostain laitoksesta ehkä matkojenkin takaa. He ovat olleet varsin tyytyväisiä, kun ovat päässeet eläkkeelle.

Toiminta vie suunnattomasti aikaa ja resursseja työvoimatoimistossa; perusteelliset ja laaja-alaiset taustaselvitykset ja haastattelut (elämähistoria, koulunkäynti ja oppiminen, perheolot, käyttäytyminen, tapaturmat, työhistoria jne. Lausuntoja ja papereita tilataan asiakkaan luvalla) tehdään jokaisen asiakkaan kohdalla.

Selvitykseen tulevat ovat päihdetai mielenterveysongelmia, kroonisia tuki- ja liikuntaelinoireyhtymiä, "maanhiljaisia" tai monisairaita ihmisiä, joilla on paljon selvittämättömiä tai hoitamattomia sairauksia. Useimmilla ei ole kykyä tai voimaa hoitaa asioitaan säädosviidakos-

sa itse siten, että syntyisi joku lopputulos.

Työvoimatoimistoissa on työnlha kijoina paljon työttömiä, jotka ova ilmeisen työkyvyttömiä ja joiden kuuluisi olla eläkkeellä. On myös is joukko työttömiä, jotka ovat tosiasiallisesti työhön kykenemättömiä mutta jotka eivät ole vakautusoikeudellisesti työkyvyttömiä. Heille joudutaan "viran puolesta" etsimään työpaikkaa, joita heille ei kuitenkaan ole olemassa nykyisillä kovilla työmarkkinoilla.

Eläkeluokkien hoitaminen kuuluu perusterveydenhuoltoon tai soiaalitoimeen? Työhallinnon tehtävä on saattaa ihmisiä työelämään eikä eläkkeelle. On kuitenkin hyvä että asiaan on nyt paneuduttu ja on gelma on tiedostettu. Toivottavaa ti työhön panostetaan sen jälkeen kun rahoja ei enää osoiteta työhallinnolle.

Ylija Süskonen
kehittämispäällikkö
Etelä-Savon TE-keskus,
työvoimaosasto

Osta muistoksi tai lahjaksi!

TVY ry:n logolla varustettuja kampanjatuotteita:

Keltainen T-paita, koko S-XL 7 euroa/kpl
Keltainen mustekynä 60 sent/kpl

Tervetuloa Mikkeliin!

Mikkelin Seudun Työttömien Toimintajärjestö ry - vastuu vuosikokouksen käytännön järjestelyistä

Mikkelin yhdistys vastaa tämä vuonna TVY ry:n vuosikokouksen käytännön järjestelyistä apunaan muutamia muiden yhdistysten jäseniä Etelä-Savon alueelta. Kaikki vuosikokouksen järjestelyt hoidetaan talkootyönä - vuosikokouksen puheenjohtajat, sihteeri, naulakoiden hoitajat ja järjestysmiehet toimivat ilman palkkaa, vuosikokouksensioiden kokoaminen tapahtui etelä-savolaisin voimin.

Vuosikokouksen toteutuksen suunnittelussa on ollut hyötyä paikallisten jäsenten yhteistyöverkostoista ja asiantuntemuksesta. Yhteistyö keskuksistomiston - TVY ry - ja Mikkelin yhdistyksen välillä on ollut vilkasta ja antoisaa, tästä lämmän kiitos kaikille mukana olleille!

Mikkelissä toimitaan aktiivisesti

Mikkelin Seudun Työttömien Toimintajärjestö ry on perustettu joulukuussa 1992.

Nykyinen varapuheenjohtaja Martti Virnes oli perustavan kokouksen puheenjohtaja ja tuli valituksi myös ensimmäisen hallituksen puheenjohtajaksi. TVY ry:n jäseneksi liityimme v. 1993, muistele toiminnohjaaja Riitta Hirn.

Ruokalassa on tarjolla maukas lounas arkipäivisin ja ruokailijoita käykin 100-120 päivittäin. Samoissa tiloissa on myös toimisto, jossa valomme jäseniämme kaikin mahdollisin tavoin. Järjestämme jäsenillemme virkistysmatkoja lähelle tai vähän kauemmaksi - kotimaassa kuitenkin, omakustannushintaan ja joskus myös sponsorituen avulla, kerroto toiminnohjaaja.

Luokkahuoneessa järjestämme kurssia sekä vuokraamme tilaa ulkopuolisille erilaisiin tilaisuuksiin. Porrassalmenkadulla, kivisakastin kohdalla, entisen huopattosutehtaan vieressä sijaitsevalle työtuvalla on mahdollisuus kutoa kangasta, ommella saumurilla tai ompelukoneella, mutta työtupaa ei saa käyttää bisneksen tekemiseen, luettelee Riitta Hirn.

Kumppanuus-yhteistyötä Venäjän työmarkkinoille

Euroopan neuvosto toteuttaa Pihkovan alueella hanketta paikallisten työmarkkinoiden kehittämiseksi Venäjällä. Hanke suuntautuu työmarkkina-asetaltaan heikkojen ryhmien paikallisen yhteistyön kehittämiseen kumppanuusperiaatteiden mukaisesti. Tavoitteena on laajentaa pilotti-projektin toimintamallia myös muille alueille Venäjällä.

Pihkovan alueella hankkeen kohderyhmänä on naiset, nuoret sekä armeijasta vapautuneet tai vapautuvat sotilaat. Euroopan neuvosto on toteuttanut hanketta yhteistyössä Venäjän työministeriön, Pihkovan alueen työvoima- ja koulutusviranomaisten, ei-hallinnollisten organisaatioiden sekä EU-maiden ja Unkarin asiantuntijoiden kanssa.

Yhteiskunnan eri toimijoita on integroitu yhdessä määriteltyjen työllisyystavoitteiden toteuttamiseen kumppanuusajattelun mukaisesti. Suomen työllisyystilanteen voimak-

Taloudellista ja tiedollista tukea tarvitaan

Yhdistyksessämme oli viime vuoden lopussa 577 jäsentä, mutta parhaimmillaan jäseniä on ollut 998. Toiminta tapahtuu suurimmaksi osaksi yhteiskunnan tuella; TE-keskus on myöntänyt omatoimisuusavustusta vuodesta 1995 lähtien toimilohjen vuokriin, toimistokuluihin, kalustohankintoihin ja jossain määrin myös koulutuksen järjestämiseen. Mikkelin kaupunki - ja ennen kuntaliitosta myös Mikkelin maalaiskunta - antaa avustuksena omatoimisuusavustuksen omavastuusuuden eli 20% kustannuksista. Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta tukee rahallisesti ruokalatoimintaa. Ammattiosastot ja keskusjärjestöt ovat myös tärkeitä tukijoitamme niin taloudellisesti kuin tiedollisesti, summaa yhdistyksen taloudellista tilannetta toiminnohjaaja.

Tärkeitä tukijoitamme ovat myös yksityiset ihmiset - joku laittaa tilille rahaa, joku tuo perunoita, marjoja tai sienä - heitä kiitämme lämpimästi. Jäsenet maksavat pienen summan kaikista yhdistyksen tarjoamista palveluista - ruokailusta virkistysmatkoihin, se on omaa varainhankintaamme jatkaa Hirn.

Yhdistys on merkittävä työllistäjä

Työntekijöitä on tällä hetkellä yhteensä 12 (kaksitoista) - toiminnohjaaja, toimistonhoitaja, kaksi autokuljettajaa, työtuvan ohjaaja, emäntä sekä 6 (kuusi) keittiöapulais-ta. Toiminnohjaajan, emännän sekä yhden keittiöapulaisen palkan maksaa Mikkelin kaupunki, loput työntekijät on palkattu yhdistelmätuella, Riitta Hirn kertoo.

Työttömyys ei näytä laantumisen merkkejä, pitkäaikaistyöttömien määrä kasvaa ja nuoret koulutetut muuttavat alueen kehnon työllisyystilanteen takia muualle - mutta kaikesta huolimatta ja kenties juuri tästä syystä Mikkelissä tarvitaan työttömien omaa yhdistystä ajamaan etujamme ja puolustamaan oikeuksiamme, toteaa toiminnohjaaja lopuksi.

kaat muutokset sekä työttömien toiminta Suomessa on kiinnostanut Pihkovan hankkeessa toimivia. Jorma Vilhunen on toiminut hankkeessa työvoimapolitiikan suomalaisena asiantuntijana kumppanuusasioissa ja työttömien hankkeissa.

Kesäkuun alussa Pihkovasta tulee iso delegaatio opintomatalle Suomeen yhdessä EU-asiantuntijoiden kanssa. Matkan opinto-osuus aloitetaan Helsingissä ja pääosa ohjelmasta toteutetaan Etelä-Savossa ja Mikkelissä.

Pihkova sijaitsee lähellä Viron rajaa. Mielenkiinto Pihkovaa kohtaan on lisääntynyt EU-yhteistyön myötä. Kumppanuusyhteistyö ja paikallisen kehittämisen luovat uusia yhteistyömahdollisuuksia uudessa toimintaympäristössä.

*Kirjoittanut
Etelä-Savon TE-keskuksen
erikoissuunnittelija
Jorma Vilhunen*

TVY ry:n VUOSIKOKOUS 21-22.3.2002

OHJELMA

Torstai 21.3.2002

- klo 7.30- Aamupalamahdollisuus Mikkelin yhdistyksessä, Porrassalmenkatu 1
- klo 9-12 Valtakirjojen tarkastus
- klo 10-10.45 Työttömyys- ja eläketurvan sovitut muutokset - Pertti Kadenius, TELA
- klo 10.45-11.30 Itä-Savon kuntayhtymän pitkäaikaistyöttömien palvelukeskuksen esittely - Arja Koli
- klo 12.00 Vuosikokouksen avaus ja järjestäytyminen
- Ohjelmavalvuri Oodin työttöriö - Hanna Kommeri, Satu Nipuli ja Leena Silva n - esiintyy säestäjänään Anu Rantalahu flyygeli
- TVY ry:n puheenjohtaja Lea Karjalainen
- Mikkelin kaupungin tervehdys, kaupunginjohtaja Jyrki Myllyvirta
- Etelä-Savon TE-keskuksen tervehdys, johtaja Matti Kellokumpu
- Etelä-Savon maakuntaliiton tervehdys, maakuntajohtaja Hannu Vesa
- Sos.Dem. puolueen tervehdys, kansanedustaja Arto Seppälä
- Keskustapuolueen tervehdys, kansanedustaja Jari Leppä
- Vasemmistoliiton tervehdys, kansanedustaja Matti Huutola
- SAK:n tervehdys, aluejohtaja Paula Kivivuori-Meri
- Kirkon tervehdys ja vuosikokouksen siunaaminen
- Mikkelin hiippakunnan hiippakuntasihtööri Esa-Matti Peura
- Mikkelin Seudun Työttömien Toimintajärjestö ry:n tervetuloitovotus, varapj. Martti Virnes
- Ohjelmavalvuri Oodin työttöriö esiintyy

- klo 13.15 Vuosikokouksen järjestäytyminen
- klo 13.30 Lounastauko
Lounastauon aikana puheenvuoropyynnöt sihteeireille evästyspuheenvuoroiksi valiokunnille
- klo 14.30 Vuosikokous jatkuu...
- klo 15.00 Valiokuntien työ alkaa
- klo 16 Kahvitauko
- klo 16.30 Vuosikokous jatkuu...
- klo 17.30-17.45 Puheenjohtajaehdokkaiden esittäytyminen
- klo 17.45 Vuosikokous keskeytetään
- klo 17.50 Yhteiskuljetukset linja-autolla autottomille hotelleihin
- klo 18.30 Yhteiskuljetukset linja-autolla autottomille hotelleista kokouspaikalle
- kello 19-21 Kaupungin vastaanotto Konsertti- ja kongressitalo Mikaehissa

Perjantai 22.3.2002

- klo 9.00 Vuosikokous jatkuu...
Valiokuntien työ jatkuu...
- klo 11-13 Lounastauko
- klo 13.00 Vuosikokous jatkuu...
- klo 15.00 Kahvitauko
- klo 15.30 Vuosikokous jatkuu...
- Viimeistään klo 18.00 Toivotamme kaikille hyvää ja turvallista kotimatkaa!

Kansainvälinen...
Kansainvälinen...
Kansainvälinen...

Alueilla tapahtuu keväällä 2002

- 25.3. HETY ry:n viikkotapaaminen klo 13
Pekka Tiainen, työvoima 2020
- 4.4. Pohjanmaan aluekoulutus
Hallituksen jäsenten vastuut ja velvollisuudet, kokousteekniikkaa
kouluttajana SAK:n aluejohtaja Raija Kuusisto
lisätietoja: Raija Ristolainen, puh. 050 - 5293 839
- 7.4. Kuopion Omatoimiset Työnhakijat ry - 10 vuotta
jumalanpalvelus ja tilaisuus seurakuntakodilla
ilmoittautumiset Keijo Weman, puh.040-5126 356
- 8.4. HETY ry:n viikkotapaaminen klo 13
Tuula Haatainen, Eduskuntakuulumiset
- 10.4. Pohjois- Savon aluekoulutus
Hallituksen jäsenten vastuut ja velvollisuudet
kouluttajana TSL:n kouluttaja Kaarlo Kuokkanen
ilmoittautumiset Keijo Weman, puh. 040- 5126 356
- 13.4. Varsinais-Suomen alue
Työttömät kohtaa kansanedustajat, keskustelu- ja kyselytilaisuus
lisätietoja Loimaan Seudun Työttömät ry, puh. 02 - 7611 494
- 18.4. Etelä- Savon aluekoulutus
Hallituksen jäsenten vastuut ja velvollisuudet, kokousteekniikkaa
kouluttajana SAK:n aluejohtaja Paula Kivivuori-Meri
lisätietoja antaa Kirsti Ahokas puh. 0500-518 864
- 19.4. Turun Seudun Työttömät ry - 10 vuotta
klo 13.00 - 16.00 Seminaari "Tuhkasta nousee Feliks-lintu
- minne lentää hän?" Aiheena: Työttömien yhdistysten merkitys
sekä yksilöille että yhteiskunnalle sekä toimintamme tulevaisuu-
den näkymät.
Ilmoittautumiset 5.4. Valselankatu 2, Turku 50

klo 16.15 VIP-tilaisuus, Helsinginkatu 15,
ilmoittautumiset 5.4.mennessä
klo 18.00 Iltamat Samba Cariocan tilat, Helsinginkatu 15
klo 10.00 - 18.00 Messut, Helsinginkatu 15, ilmoittautumiset
projektiisihteeri Pirkko Kallio puh. 02- 277 6189 tai 040-5713 613
- 22.4. HETY ry:n viikkotapaaminen klo 13
Aulikki Kananoja, kaupungin sosiaalipoliitikka
- 23.4. Rantasalmen Työttömät ry - 5 vuotta
avoimet ovet, ohjelmaa ja kahvitarjoilu alkaen klo 12
- 29.4. HETY ry:n viikkotapaaminen klo 13
Outi Ojala, Eduskunnan kuulumisia
- 6.5. HETY ry - 9 vuotta
- 13.5. HETY ry:n viikkotapaaminen klo 13
Erik Mickwitz, kuluttaja-asiaa
- 20.5. HETY ry:n viikkotapaaminen klo 13
Olli Salin, sosiaalihuollon asiakkaan asema ja oikeudet
- Keski-Suomen alue**
Kevätkaudella tulossa aluekoulutus "hallituksen jäsenten vastuista
ja velvollisuuksista" ja "ERS-rahoitus".
Lisätietoja antaa Olavi Tuikkanen puh.0400 - 7977 47
12. 6. Etelä- Savon alueen yhdistysten kesäretki Heinäveden luostareihin
lisätietoja Riitta Hirn, Mikkelin Seudun Työttömien
Toimintajärjestö ry, 015- 212 333

KARENSSISANOMAT

Julkaisija: Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö - TVY ry
Osoite: Sörnäisten rantatie 27 C 4, 00500 Helsinki
Puhelin: 09-7745350 Fax: 09-77453570, Email: tvy@nettilinja.fi

Vastaava päätoimittaja: Lea Karjalainen
Toimitussihteeri: Kirsti Ahokas
Taitto: Aimo Kuoppa-aho

Toimitus ja tiedotusjaosto:
Lea Karjalainen, puheenjohtaja, Kirsti Ahokas, sihteeri
Matti Nygren, jäsen, Aila Hinkka, jäsen

Painosmäärä: 33 000 kpl, Painopaikka: HBL, Vantaa, 2002

TVY ry:ssä tapahtuu vuonna 2002

Ensimmäinen elintarvikejako helmi-maaliskuu

- 19.4. Turun yhdistys 10-vuotta, messut ja seminaari
TVY ry:llä messuosasto yhdistyksillä mahdollisuus varata osasto
- 22-27.4. Työttömien lomaviikot Huhmarissa - haku loppunut 18.3
ei omavastuuta, matkat maksettava itse

Toinen elintarvikejako huhtikuussa

- 7.5. Koulutuspäivä; LEL-auditorio, Länsi-Pasila/Helsinki
Aihe: Yhdistys työnantajana
- 4 -7.6. Edunvalvontaviikko
Tapaamisia ammattiliittojen, keskusjärjestöjen,
eduskuntaryhmien, ministeriöiden kanssa
- 6.6. Kesän avausretki Tallinnaan, varattu 200 paikkaa
varaukset TVY ry:n toimistoon
- 20-22.8. Työttömien Kesä- ja Kulttuuripäivät
Oriveden Juupajoella

Kolmas elintarvikejako elokuussa

- 21-23.10. Ihmisoikeuspäivät, seurakuntaopisto Järvenpää
- 11-16.11. Työttömien lomaviikko Huhmarissa - haku päättyy 7.10,
hakemukset TVY ry:n toimistoon
ei omavastuuta, matkat maksettava itse
- 17-22.11. Työttömien lomaviikko Rauhanlahdessa - haku päättyy 28.8,
hakemukset TVY ry:n toimistoon
omavastuu 40 euroa + matkat

Koulutustapahtuma laivalla marraskuun lopussa

- 9-14.12. Työttömien lomaviikko Hotelli Kajaani - haku päättyy 28.8,
hakemukset TVY ry:n toimistoon
omavastuu 40 euroa + matkat

Lisätietoja:

TVY ry:n toimistosta 09 - 77 45 350 tai tvy@nettilinja.fi

Työttömien Valtakunnallinen
Yhteistoimintajärjestö - TVY ry

Sörnäisten rantatie 27 C 4
00500 HELSINKI

puh. 09 - 7745 350, fax 09 - 7745 3570
e-mail: tvy@nettilinja.fi tai
etunimi.sukunimi.tvy@nettilinja.fi

puheenjohtaja Lea Karjalainen
puh. 09 - 7745 3520, GSM 040 - 5477 099

järjestösihteeri Ritva Valli
puh. 09 - 7745 3510, GSM 040 - 5477 090

vaihte, toimistotyöntekijä Leena Hälinen
puh. 09 - 7745 350

Kuntouttavan työtoiminnan alkusykäys

Kuntouttava työtoiminta (KUTY) on sitten alkanut vuoden 2001 syyskuun alusta. Ensimmäiset aktivointisuunnitelmat on valtakunnassa tehty loka-joulukuussa, yhteensä 1506 ihmiselle. Tilastojakin on jo saatu. Kuntouttavan työtoiminnan viimevuoden puolella on aloittanut 122 henkilöä.

Luvut ovat jokaisen TE-keskuksen alueella todella pieniä. Eniten työtoiminnan aloitaneita on Pohjois-Karjalassa (20), toiseksi on kiilannut Pohjois-Pohjanmaa (19) ja kolmas on Uusimaa (18) henkilöä. Pienin aloitaja määrä on Etelä-Savossa, jossa vain 2 henkilöä on aloittanut kuntouttavan työtoiminnan.

TVY ry:n jäsenyhteisöistä toiminnassa on mukana jo muutama yhdistys ja varmasti lisää tu-

lee lain edetessä. Suurimpia ongelmia näyttää olevan siinä, etteivät kunnat ota vakavasti lain toteuttamista. Useissa kunnissa ei edes tiedosteta tällaisen lain voimassa oloa. Ylimenovaihe kestää kuluvan vuoden loppuun ja sitten laki velvoittaa kaikkia kuntia toteuttamaan kuntouttavaa työtoimintaa.

Viimesijaisen toimenpiteen tärkeys ja aika auttaa

Vaikka viimeiseen mieheen asti TVY:läiset vastustimme lain voimaan tuloa, ovat ihmisten mielipiteet muuttumassa.

Meidän ihmiset näkevät nuorten työttömien kohdalla viimesijaisena toimenpiteenä toteuttavan toiminnan välttämättömyyden. Ei ole oikein ja inhimillistä, että nuoret jätetään oman onnensa nojaan edes koettamatta

tehdä jotain heidän aktiivimisekseen.

Kaiken täytyy kuitenkin tapahtua nuorten omaan vapaaehtoisuuteen perustuen, muutoin tuloksia ei synny. Kuinka moni meistä laittaisi hantiin, jos oma nuoremme velvoitetaan työhön oppimiseen sen sijaan, että hän vain nukkuisi päivät tulevaisuutensa ohi.

Yhteiskunnallamme ei ole varaa menettää ainoatakaan nuorta työelämästä. Toinen asia onkin sitten se, miten autetaan ihmistä ja mistä löytyy oikeat auttajat, kun esimerkiksi koulussa huomataan, että jokin asia näyttää oppilaalla olevan pielessä eikä auttamiskonsteja tahdo löytyä.

Vaikeudet lain toteuttamisessa

Vaikeutena lain toteuttamisessa usein on se, ettei kunnissa ota keksitää mitään kuntouttavaa

työtoimintaa voi olla. Siellä missä työpajoja on perustettu ratkaisu on helpompaa. Jollei niitä ole, mitä sitten? Mitä se "toiminta" voisikaan olla? Valtakunnallinen Työpajayhdistys on työpajojen yhteenliittymä, jossa lain toteutus ymmärretään yhtä hyvin kuin työttömien yhteisöjen pajoissa ja kierrätyskeskuksissa.

Seurantaryhmän kokouksessa on tullut selville, että aktiivisuussuunnitelmia tehtäessä ihmisiä on ohjattu ensisijaisempiin toimenpiteisiin mm. yhdistelmä-tukitöihin ja työvoimapolitiisille kursseille. Hyvä näin! Seurantarhymässä on keskusteltu siitä, voiko kuntouttava työtoiminta olla peruskoulun tai ammattikoulun loppuun suorittamista? Kyllä, ne voivat olla osana aktiivisuussuunnitelmaa, mutta eivät pelkästään sitä. Työtoiminnan jälkeen tavoitteeksi voidaan asettaa koulun loppuun suorittaminen.

Ammattikoulun kohdalla sitten astuu voimaan opintososiaaliset etuudet ja peruskoulun loppuun käynnin kohdalla toimeentulon takaa aikuisen yksinasuvan kohdalla tietysti viime sijainen toimeentulotuki.

Tällä hetkellä laki koskee alle 25 vuotiaita nuoria, mutta sitä tullaan laajentamaan niin, että se koskee myös vanhempia ikäluokkia ja lupulta se koskee kaikkia ikäryhmiä.

Vaikeuksia tulee lain toteuttamisessa olemaan. Lain ehdottoman tärkeänä tavoitteena tulee olla jokaisen ihmisen poluttaminen aktiivitoimenpiteiden avulla työelämään ihmisarvoisen elämän turvaamiseksi riippumatta siitä, millaiset alkuevää ja valmiudet syntymässämme olemme saaneet.

TVY ry:n puheenjohtaja
Lea Karjalainen

Perheteroimintaprojekti - Innostu ja osallistu

Perheteroimintaprojekti on Suomen Luonnonsuojeluliiton (SLL) ja Luonto-Liiton yhteinen projekti, jonka tavoitteena on kehittää olemassa olevaa toimintaa perheitä paremmin palvelevaksi. Tarkoituksenamme on myös löytää aivan uusia toimintamuotoja sekä tarjota tietoa, elämyksiä ja mukavaa yhdessäoloa koko perheelle luonnon parissa. Perheteroiminta on SLL:n paikallisyhdistysten ja piirien järjestämiä luontoretkeä, leirejä, kursseja, teemapäiviä ja tapahtumia sekä yhteistyötä mm. muiden järjestöjen kanssa. Toiminta on pääasiainnostaen maksutonta.

Luonto tutuksi - vinkkejä vanhemmille - opaskirja

Perheteroimintaprojektin myötä Luonto-Liitto ja Suomen Luonnonsuojeluliitto julkaisevat Luontotutuksi-opaskirjan. Kirjan tarkoituksena on antaa luontotietoutta sekä toimintavinkkejä lasten vanhemmille ja muille kasvattajille, sekä näin madaltaa kynnystä lähteä tutustumaan luontoon. Kirja ilmestyy maaliskuussa 2002.

Kirjaa voit tilata Suomen Luonnonsuojeluliitosta.

Luontokerho- toimintaa perheille

Uusi toimintamuoto on perheille suunnattu luontokerho-toiminta. Ideana on, että luontokerhoon, niin kuin muuhunkin perheteroimintaan, voivat osallistua lapset ja aikuiset yhdessä: mummit, kummit, vaarit ja vanhemmat lastensa kanssa. Ensimmäinen perhetero-ohjaaja koulutus järjestettiin viime syksynä ja koulutuksia jatketaan tänä vuonna: mm. Lappeenrannassa 20.-21.4., Oulussa 25.-26.5. ja Kuopiossa 31.8.-1.9. Ensimmäiset kerhot on perustettu Ouluun ja pääkaupunkiseudulle.

Alueelliset idearyhmät toteuttavat perheteroimintaa

Perheteroimintaprojektin myötä on perustettu alueellisia piirikohtaisia, perheteroimintaryhmiä eri puolille Suomea. Perheteroimintaryhmään ovat tervetulleita kaikki perheille suunnatusta toiminnasta kiinnostuneet. Alueellinen perheteroimintaryhmä ideoi, suunnittelee ja toteuttaaakin omalla alueel-

laan, perheille suunnattua toimintaa, projektivastaavan tuella.

Kokemusten jakaminen

Tampereella järjestetään la 27.4.2002 Perheteroimintaseminaari, jossa perheteroiminnan kokemuksista kerrotaan kaikille asiasta kiinnostuneille. Seminaarin tarkoituksena on levittää perheteroiminnan ideoita koko maahan sekä käydä läpi perheteroiminnan onnistumisia, oivalluksia sekä haasteitakin. Seminaari on maksuton.

Lisätietoja ja seminaari-ilmoittautumiset:
Suomen Luonnonsuojeluliitto/
Perheteroimintaprojekti
Jaana Hiltunen
Kotkankatu 9,
00510 Helsinki
p. 09-22 808 245
email:
jaana.hiltunen@sll.fi
www.sll.fi

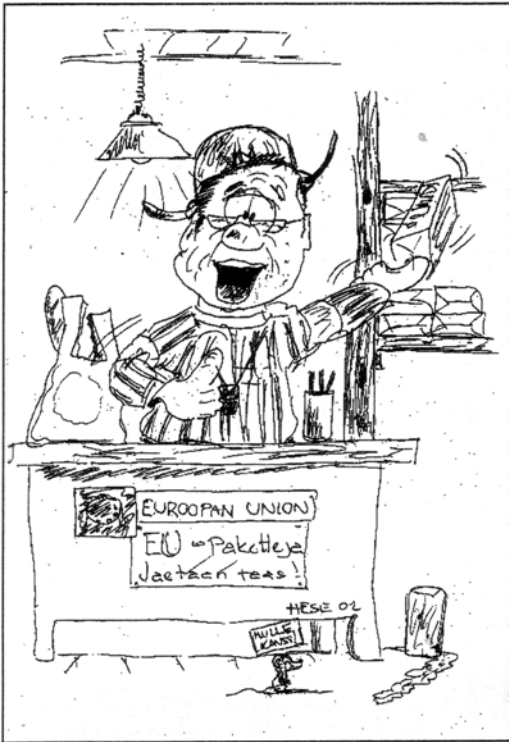
K-Rautaveljet paljon enemmän kuin rautakauppa

K-Rautaveljet on rakentajan ja sisustajan monipuolinen tavaratalo, joka tarjoaa kaiken sen mitä rakentaja ja kodin kunnostaja tarvitsee. Meiltä saat myös alan parhaat neuvot ja vinkit.

K-RAUTA VELJET
Kinnarinkatu 6, Järvenpää
Puh. 2790 1000
fax 2790 1010
Arkisin 8-19, la 9-15, www.krauta.com/rautaveljet

Köyhyys ei ole poistunut, - EU-elintarvikkeiden jakelu jatkuu

EU-ministerivaliokunta on sopinut että Suomi ottaa EU:n elintarvikeapua myös ensi vuonna ja toistaiseksi eli niin kauan kuin apua jaetaan. Tätä myönteistä päätöstä ruoka-apua tarvitsevat tervehtivät ilolla.

Asiasta on käyty ministerivaliokunnassa perusteellinen keskustelu. Peruspalveluministeri Osmo Soitinvaara (vihr.) ja maatalousministeri Kalevi Hemilä

(sit.) vastustivat ruoka-avun vastaanottamista.

Kielteistä asennetta EU-elintarvikkeiden vastaanottamisesta köyhän työttömän on todella vaikea ymmärtää. Varsinkin maatalousministerin kielteinen asenne on käsittämätön, sillä Suomessa jaettava EU-ruoka on suomalaisten maanviljelijöiden kasvattamaa ja suomalaisten elintarviketehtaiden jalostamaa. Eivätkö he

tarvitse ylijäämätuotteilleen käyttäjiä? Kyseessä on sentään kolmen miljoonan euron vastaanottaminen EU:sta. Saadaan edes vähän palautusta maksamistamme EU-jäsenmaksuista. Onko Hemilän ja Soitinvaaran mielestä ylijäämäruoka parempi vaikka kaatopaikalla kuin köyhän suussa?

Upporikkaita ruokajonossa?

Olin joulukuussa erässä tilaisuudessa jossa oli joukko kansanedustajia. Keskustelussa tuli esille työttömyys, köyhyys ja ruokajonot. Eräs kansanedustaja kertoi mielipiteenään, että kun ruokajakeluun voi tulla kukaan vaan eikä tiukkaa kontrollia varattomuudesta ole, jonoissa voi olla vaikka kuinka rikkaita joiden pankkitili voi pullistella hyvinkin suurena. Upporikkaita ruokajonoissa!?!?

Mihin on kadonnut kansanedustajan todellisuudentaju? Ainakin tämä kansanedustaja elää täydellisessä norsunluotormissa. Hänellä ei ole mitään yhteyttä siihen arkipäivän ankeaan todellisuuteen, jossa yhä suurempi osa kansaamme elää. Ruokajakelun tarve on edelleen tämän päivän todellisuutta. Ruojakelu tulee edelleen todelliseen tarpeeseen ja puutteeseen. Upporikkaita naisia jonoissa ei varmasti näy!

Mielestäni oikeasuuntainen ajattelutapa on se että sosiaaliturvaa on nostettava niin, että ruokajonoja ei tarvita. Jos sosiaaliturvaa ei kohoa riittävästi tulee ruojakelu säilyttää yhtenä tarpeellisenä tukimuotona ja hätäratkaisuna, niin kauan kuin sillä on tarvetta.

Useat seurakunnat lopettaneet avun jakamisen

Useat seurakunnat ovat päättäneet lopettaa EU-ruoka-avun jakamisen. Selityksenä tälle lopettamiselle olen kuullut, että tällainen toiminta ei kuulu seurakunnalle vaan avustaminen kuuluu kunnan sosiaalitoimelle. Näin tietysti on, mutta mikä on diakoniatyön rooli seurakunnissa? Toinen selitys on ollut, että

seurakunnalla ei ole henkilökohtaa tehtävää. Eikö Suomessa on enää työttömiä? Jos seurakunnalla on rahapula, niin tietääseni myös seurakunta saa yhdi telmätukea työttömän palkkaamiseen.

Hyvät seurakuntien päättäjät Jos seurakunnassanne on vähääkään lähimmäisenrakkautta, ja kaka tarpeellista EU-elintarvikkeiden jakamista.

Pikkukaupungin katufilosofi

Ajatusten vaihtoa netissä

Vaikka hyviä ajatuksiaan ei kannatakaan aina mennä vaihtamaan huonompiin, tarjoaa netti siihen kuitenkin monia mahdollisuuksia (-);

Keskustelufoorumit

Keskustelufoorumille kirjoitetaan viesti jostakin aiheesta, tai vastauksena toisen kirjoittajan viestiin. Muistuttaa melko paljon lehtien yleisön osastoja. Esimerkki: www.suomi24.fi

Chatit

Chateissa keskustellaan läsnäolevien keskustelijoiden kanssa, tai sitten kahden kesken, (privaatti, kaappi). Käyttäjät esiintyvät yleensä nimimerkin eli nikin suojissa. Yhteiselle tekstiruudulle tulee kaikkien julkiset rivit näkyviin. Tämä voi olla sekavaa, jos on paljon keskustelijoita. Esimerkki: www.sinku.net

Seuranhakuilmoitukset.

Netistä löytyy myös paljon seuranhakuilmoituksia julkaista sevia sivuja. Näillä toimint menee yleensä niin, että netti käyttäjä (surfaaja) voi lukea toisten jättämiä ilmoituksia ja mikäli haluaa vastata se tapahtuu lähettämällä sähköpostiviesti ilmoituksen jättäjälle. Jatkossa voi olla kiivaskin meilien vaihto erinäen mahdollista tapaamista. Esim. www.city.fi/deitti/

Sanastoa:

meili sähköpostiviesti
netti internet
nikki nick, käyttäjän nimimerkki
surfaus netin selailu
sätti chat, tosiaikainen keskustelu

kirjoittaja: tuttuM

TIMANTTI- JA PURKUTYÖ TIRAPU OY

TIMANTTIPORAUKSET / SAHAUKSET
PIIKKAUKSET, PURKUTYÖT
BOBCAT
KAIVINKOLE

PERÄKÄRRYJEN JA MUUTTOLAATIKOIDEN
VUOKRAUS PALVELU

puh 09-271 3968 gsm 0400-451 198 fax 09-279 66520
Seutulantie 4, 04400 Järvenpää, Myllyn piha

OLETKO PERUSTAMASSA YRITYSTÄ?

Maksuton neuvontapalvelu jo suunnitteluvaiheessa.
Käytä hyödykseen!
Soita ja waraa aika

(09) 2709 2550

Startti KESKI-UUDENMAAN
LUUSYRITYSKESKUS RY
<http://www.dlc.fi/~startti>

VINKKEJÄ . KONTAKTEJA . YHTEISTYÖKUMPPANEITA

Köyhät kyykkyy?

Tulohaitaria on monin toimenpitein aktiivisesti ja tarkoituksella kasvatettu jo pitkän aikaa. On haluttu tehdä rikkaista rikkaampia ja köyhistä vielä köyhempiä. Koko ajan on julkisuudessa talouselämän vaikuttajat vaatineet että suuripalkkaisten tulisi saada vieläkin enemmän. Sosiaaliturvaa on heikennetty ja se on pudonnut Suomessa jo alle Euroopan keskitason. Onko tarkoitus pudottaa se aivan häntäpäähän? Työttömyyskorvaukset ovat Suomessa pohjoismaiden heikoimmat ja varsinkin pitkäaikais-työttömillä ero korvauksissa eri pohjoismaiden välillä on todella suuri.

Onko tarkoitus panna köyhät kyykkyy entistä pahemmin.

KELA

KELA Keski-Uusimaa

JÄRVENPÄÄ

Sibelluksenkatu 13, PL 11, 04401 JÄRVENPÄÄ 020 435 0600
Telefax 020 435 0602
Avoinnna ma 8 - 17, ti - pe 9 - 16

KERAVA

Kauppakaari 8, PL 15, 04201 KERAVA 020 435 0640
Telefax 020 435 0642
Avoinnna ma 8 - 17, ti - pe 9 - 16

TUUSULA

Nahkurintie 2, PL 155, 04301 TUUSULA 020 435 0700
Telefax 020 435 0702
Avoinnna ma, ti, to, pe 9 - 16, ke 8 - 17

Outoja tarinoita, oudolla ajalla osa 2 teksti: Reine Scheissen

Kerava - maanpäällinen paratiisi???

Kaikissa "oikeissakin" lehdissä on tapana loppuvuodesta kerata tapahtumista kyseiseltä vuodelta, koska Potkuri ilmestyy epä-säännöllisesti niin tässä numerossa palaamme v. 2001 ja alkuvuoteen 2002.

Viime vuonna Kerava nousi lähes kaikkien tietoisuuteen ikävillä uutisilla ja oli esillä kaikenlaisissa julkaisuissa joista paistoi selvästi läpi negatiivisuus Keravaa kohtaan. Kun ruumiita tuli melkein kuin villissä lännessä. Toimittajat eivät uskaltaneet uhmata kuolemaa ja tulla Keravalle vaan naputtivat juttujaan turvallisesti työpisteessään. Aina-kaan aboriginaali ei niistä kotikaupunkiaan tunnistanut. Ei käy kieltäminen etteikö olisi ollut hiukan häpeällistä esitellä itseään Keravalaisena.

Miten sitten tästä eteenpäin?

Mutta onneksi Keravan päättäjät ryhtyivät toimeen kirkastukseen julkisuuskuvaamme. Todella lyhyessä ajassa julkisuuskuva muutettiin, pientä suurta kaupunkia pitäisi kutsua nyt maanpäälliseksi paratiisiksi. Julkisuuskuva parannettiin positiiviseksi: Keravan kaupunki ryhtyi jakamaan n. 3,36 miljoonan euron (20 000 000 mk) stipendejä ympäriinsä, (mm. Palkki Oy:lle korvauksia) lähes samaa tahtia kuin viime vuonna tuli ruumiita. (rauha heidän sieluilleen) Todella epäitsekästä, eikö?

Varmastikin näille stipendeille olisi löytynyt kohteita kaupungissammekin. Pieniä säröjä paratiisimme siunaantui, EMME PERKELE taida saada Keskon supermarketia Keravalle.

Mikäli olisimme saaneet marketin Keravalle se olisi tuonut lisää uusia veronmaksajia muualta Suomesta. Nyt valitettavasti muuttovankkurit on kääntynyt

muille ilmansuunnille...

Uskon vakaasti virkamiemihimme, mikäli julkisuuskuva muuttaminen tähän tahtiin jatkuu, niin 10 vuoden sisällä Keravan asukasluku kasvaa huomasti ja olemme asukasmäärässä viiden suurimman joukossa. Kuinka nopeasti olimmekaan siellä jos olisi supermarket saatu.

Go kyky- puolue Go

Potkurissa no: 2/99 oli Ben Zyskovicz'in haastattelu, yhtenä kysymyksenä oli missä puolueessa on eniten köyhille kateellisia? B Z vastasi - En usko, että missään puolueessa. Olisikohan B Z syytä tarkistaa käsitystään uudestaan, näet viime aikoina on selvästikin kykypuolue harrastanut moista kateutta.

Vähän väliä saamme kuulla Niimistön, Itälän suusta kateellisia purkauksia. Niimistö on huolissaan Eu-ruokatuesta, sitä kun ei jaeta varakkaille. Mukaan on saatu köyhien ymmärtäjä Soininvaara vihreistä. Mikäli Suomi ei vastaanottaisi Eu-ruokatukea,

voitaisiin omasta takaa antaa tukea köyhimmillemme, tosin maksua vastaan. Näin valtion kassaan tulisi huomattavasti enemmän rahaa. Ei turhaan ole Niimistöä valtionvarainministeriksi valittu. Itälä taas sijoittaisi työttömyysrahoja kunnille jotka voisi palkata esim. lisää sairaanhoitajia. Tottahan on että sairaanhoitajia tarvitaan kipeästi lisää, mutta pitääkö rahat ottaa taas kerran huono-osaisimmilta. Potkuri-lehti nimittää kykypuolueen:

**KATEELLISIN PUOLUE
KÖYHIÄ KOHTAAN.**
Onnittelumme.

Mihin maailma on menossa?

Todella järkyttävää oli lukea lehdistä kuinka Eero Lankia nimen kekulainen oli joutunut kiristyksen kohteeksi ja vielä niin järkyttävästä asiasta kuin että hän on avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen isä, todella järkyttävää että vielä 2000 luvulla voi syntyä avioliiton ulkopuolella lapsia, moraalitonta. Karneita asioita joutui kokemaan myös Keravalainen poliitikko, paremmin teatterimaailmasta tunnettu ohjaaja jne legenda Carita Rindell joka on järkyttynyt siitä kuinka n muut seminaareissa ryppäävät ja naivat, ennenkuulumatonta. Potkuri antaa nootin näille henkilöille jotka moista moraalitonta puuhastelua harrastavat seminaarimatkoilla ja vielä jättävät Rindellin moisen ulkopuolelle, varsinaista kiusaamista. Ehdotan että rohkeasti otatte ohjaaja Rindellin mukaan moraa-

littomaan menoon, ei tiedä min-käläistä lisäväriä gameihin se toisi jos suuri ohjaaja ohjaisi moisen bakkanaalisen menon. Mikäli Dario Fo:n oppilasta ei oteta mukaan niin ehdotan hänelle, teppä poliittinen farssi nimeltä "Seminariitit, kaikki eivät tule naimaan ja dokaamaan", eikös Fo:lla ollutkin joku näytelmä "varkaat, kaikki vorot eivät tule varkaisiin". Eikä sekään vielä riittä suurta ohjaajaa kohdellaan kaltoin myös Tammissaareissa jossa suurta ohjaajaa on omalla vyöllä pahoinpidelty, ilmeisesti tämä valitettava tapaus on juontanut vuokranmaksusta. Eipä hätiä tässä toinen ilmainen ehdotus ohjaajalle: näytelmä nimenä vaikka "maksetaan, maksetaan taikka saadaan vyöstä". Ja huom! taas Fo:n hengessä. Olisikohan ohjaaja Carita Rindelliä olemassa ilman Dario Fo:ta?

LAUREA-AMMATTIKORKEAKOULU

OPISKELU AMMATTIKORKEAKOULUSSA SAATTAA
OLLA ELÄMÄSI TÄRKEIN VALINTA

Voit opiskella

Hyvinkää-instituutissa

- agrologiksi tai ympäristösuunnittelijaksi
- sairaanhoitajaksi
- tradenomiksi

Kerava-instituutissa

- tradenomiksi (osa Kerava-instituutin Järvenpään yksikön aloituspaikoista varattu vammaisille)

Tuusulanjärvi-instituutissa

- restonomiksi
- sosionomiksi

Ota yhteyttä, tule tutustumaan

020 578 7700, 020 578 7754, 020 578 7900
laurea.info@laurea.fi
www.laurea.fi

adulta

P. (09) 271 901 www.adulta.fi

Irak Akkirot kartor@www.fi

Oikeus, Kunnia ja Loukkaus

Ihmisoikeuksien ja kunnian puolustaminen sekä terrorismin ja loukkauksien vastustaminen. Äkkipäätä luulisi, ettei noiden ääneen lausuttujen tavoitteiden välillä olisi ristiriitaa, pikemminkin kaikki tuntuisivat omalta osaltaan pyrkivän tekemään ihmisen elämästä maapallollamme - jos nyt ei ihan loistokasta - niin siedettävää kumminkin.

Ihmioikeudet ovat Nykysuomen sanakirjan mukaan kaikille ihmisille valtiossa erityisesti

turvattu, varsinkin ihmistä valtiollaan väärinkäytöksiltä suojaava oikeus. Äkkipäätä tuntuu siis, että vaikka puhutaan yleismaailmallisista ihmisoikeuksista, niiden sisältö riippuu ainakin osittain siitä valtiosta, jonka maaperällä mainittuja oikeuksia rikotaan tai ollaan rikkomatta. Samoin tuntuu, että ihmioikeuksien rikkomus voi kohdistua vai oman maan kansalaiseen tai ylipäätään sellaiseen, joka maassa vakituisesti asuu. Tä-

mähän tarkoittaa sitä, että sellainen, joka haluaa kaapata vierasmaalaisen tämän kotinurkilla, kuljettaa hänet toisella puolella maapalloa sijaitsevaan laivastotukikohtaan, pukee hänet ketteihin ja ryhtyy tunnettuun oranssiseen haalariin, makuuttaa häntä pelkällä betonilattialla ja tarjota hänelle mustin murkinaa aamiaiseksi ja illalliseksi, ei kertakaikkiaan pysy ihmisoikeuksia rikkomaa.

Terrorismin määritelmästä ei YK:ssakaan ole pääsy yksimielisyyteen. Nykysuomen sanakirja viittaa siinäkin valtiosta: sortovaltaan, pakkovaltaan, hirmuvaltaan.

Yleensä noita kauhua herättäviä vallankäytön muotoja voivat harjoittaa vain sellaiset, joilla valta on. Kenellä valta sitten on? Valtiolla, ja siis valtioilla. Tällä tavalla ajateltuna ymmärtää hyvin, miksi

terrorismin määrittely on valtioiden yhteisöllekin vaikeaa. Terrorismia harjoittavatkin siis nimenomaan valtiot kansalaisia tai kenties muita valtioita kohtaan. Näin tulee ymmärrettävämmäksi puhe "rosvovaltioista", siis siitä terrorismista jota eräät maat harjoittavat, kuten Tshetsenia, joka on häärännyt rauhaa rakastavien venäläisten kimpussa, tai Kuuba, joka ankarasti uhkaa USA:n olemassaoloa pelkällä olemassaolollaan tai Afganistan, jonka maailmanvalloitus oli juuri alkamassa, ennenkuin Bush sen huomasi ja ryhtyi tunnettuun sotaansa terrorismia vastaan. Lähi-idän tilanne on tässä kohdassa hieman ongelmallinen.

Kun ainakaan vielä ei palestiinalaisvaltiota, joka siis voisi terrorismia harjoittaa, olisi kai syytä olettaa, että terrorismiin sillä alueella on turvautunut Israel. Tällainen väite ei ole kuitenkaan nyky maailmassa poliittisesti erityisen viisas, joten jätetään ajatus esittämättä. Puhumattakaan siitä, että väittäisi USA:n politiikassa olevan sellaisia piirteitä, joita vastaan se sotaa väittää käyvänsä.

Suomessa on aina ollut tapana kadehtia Ruotsia. Taas sii-

hen on täysi syy. Ruotsissa asuvia Ruotsin kansalaisia on päässyt syksyllä julkaistulle terroristilistalle. Somaliaa alunperin äidinkielenään puhuneet henkilöt eivät ymmärtäneet käyttä Bank of American taikka Chase Manhattan Bankin palveluita lähettäessään rahaa sukulaisilleen entiseen kotimaahansa. Tapauksella on runsaasti myönteisiä vaikutuksia niin asianomaisille itselleen kuin naapurimaamme viranomaisillekin Näiden asianomaisten ei enää tarvitse täyttää työvoimahaallinnon kuukausittaisia raporttia, johon tavallisesti kirjoitetaan "arbetslös", "arbetslös"... Viranomais-tenkaan ei siis tarvitse enää kantaa huolta näiden perheiden toimeentulosta, kun sosiaalipalvelujen tarjoamisen sijaan heitä kannustetaan omaehtoiseen elämäntilanteeseen.

Muutoinkin sosialistisen demokration mallivaltio Ruotsissa on tapahtunut sen laatuista perheen kunnian puolustamista, jota ei voi kuin ihailia. Isä opetti omalla karulla tavallaan sen, että etenkin nuorten naisten ei ole syytä asettaa vanhojen ja viisaisten miesten päätöksiä kyseenalaiseksi.

Kokouspaikka keskellä Kesäva

B-oikeudet

Café La Fontana
Ruokaravintola

Torikatu 1-3, Aleksintori, puh. 294 2626
Palvelemme ma - to 9 - 23, pe - la 9 - 24, su 10 - 23

Toimintakeskus Kalliorinne

Toimintakeskus Kalliorinne on Järvenpään työttömien käytössä oleva toimintakeskus kirjaston ja kaupungintalon naapurissa osoitteessa Valtuustonkatu 3 TOIMINTAKESKUS on avoinna: ma-pe klo 8.00-15.00, aamupuuro on 8.00-9.30, kahvio on auki koko päivän, kaupungin edullisin lounas on tarjolla klo 11.00-13.30.

MUKAVAA YHDESSÄOLOA: Tervetuloa tapaamaan ystäviä, lukemaan päivän lehdet tai pikku kirjastomme kirjoja, katselmaan tv:tä tai vaan olemaan jos siltä tuntuu. TYÖVALMENTAJA on auttamassa työhaussa. Hän on tavalla joka päivä. KERHOJA ja KOULUTUSTA: atk-kerho kokoontuu keskiviikkoin, muuta koulutusta järjes-

tämme kysynnän mukaan. LUENTOJA, INFOTILAISUUKSIA on kysynnän ja tarpeen mukaan. Seuraa ilmoittelua. RETKIÄ ja LEIREJÄ järjestetään kiinnostuksen mukaan. Toukokuussa suunnitelmassa on retki Heinolan maalaiskunnassa olevalle leirilueelle ulkoilemaan, reippailemaan, kalaan ja savusaunaan. Heinäkuussa on kesäleiri Keravanjärvellä. Syys-

kuussa suunnistamme kolmen päivän retkelle Keski-Viroon. ILOSANOMAPIIRI kokoontuu maanantaisin. ATK-HUONEEN laitteet ovat käytettävissä kaikkeen kirjoitteluun, esim. työhakemusten laadintaan tai vaikkapa runojen kirjoittamiseen talon aukioloaikoina. KOPIOKONE ja FAX on käytettävissä omakustannushintaan. NETTIYHTEYS on sovitessa käytettävissä. KUDONTA ja ompeluhuoneessa on kahdet kangaspuut, ompelukone ja saumuri. Ohjaaja on paikalla joka päivä. PUJASKARTELUPAJA käytettävissä. Ohjaaja paikalla joka päivä. AUTOVERSTAS "tee se itse" -henkilöille on torstai-aamupäivisin käytettävissä, kysy tuvalta. POTKURI-lehti on Keski-Uudenmaan työttömien toimittama julkaisu. Otamme mielellämme kirjoituksia lehteen. Kirjoita mielipiteitäsi! AVUSTUKSIA: Olemme jaka-

neet EU-ruoka-avustuksia seuralta tonneja vuosittain. Tuvalla jaamme myös leipää tarvitsijoille lähes joka aamu. YHTEISTYÖTÄ: Haluamme olla elävästi mukana yhteiskunnan toiminnassa ja tehdä rakentavaa yhteistyötä kaikkien ihmisten ja järjestöjen kanssa joilla on samat syrjäytymisen vastaiset ja työllistymistä auttavat päämäärät kuin meilläkin. KAIKKI MUKAAN: Toivotamme kaikki tervetulleiksi toimintaamme puoluekannasta, uskonnosta, ihon-, hiusten- tai silmienväristä, iästä tai sukupuolesta riippumatta. Kaikki ovat tasa-arvoisia ja tasavertaisia toiminnassamme. Pyrimme siihen että kaikki toimintamme olisi maksutonta tai mahdollisimman edullista. Uusia ideoita, kritiikkiä ja toiveita tarvitaan, tule kertomaan toiveesi ja mielipiteesi! TAPAHTUMISTAMME ILMOITAMME tuvan ilmoitustaululla ja lehden järjestöpalstoilla. Seuraa ilmoitteluaamme ja tule tutustumaan toimintaamme.

TULE MUKAAN TOIMINTAAMME, VAIKKA OLISIMME TYÖTTÖMIÄ, MEIDÄN EI TARVITSE OLLA TOIMETTOMIA!

Toimintakeskus Kalliorinne, Järvenpään Työttömät ry
Valtuustonkatu 3, 04400 Järvenpää
Puhelin 09-271 1139, Fax 09-2794 2100
S-posti: jarvenpaan.tyottomat@avenet.fi